

Атырау облысының 2003-2005 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау және экологиялық ахуалды жақсарту жөніндегі кешенді бағдарлама туралы

Атырау облыстық мәслихатының 2003 жылғы 6 маусымдағы N№302-II шешімі. Атырау облысының әділет басқармасында 2003 жылғы 10 шілдеде N 1556 тіркелді

Қазақстан Республикасының "Қоршаған ортаны қорғау туралы"» Заңының 10 б а б ы н ,

"Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы"»Қазақстан Р е с п у б л и к а с ы

Заңының 27 бабын басшылыққа алып, XXIV сессияда облыстық Мәслихаты шешім етті:

1. Облыстық әкімияттың 2003 жылғы 4 маусымдағы N 125 қаулысымен ұсынылған " А т ы р а у облысының 2003-2005 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау және экологиялық а х у а л д ы жақсарту жөніндегі кешенді бағдарламасы" бекітілсін (жалғанды).

О б л ы с т ы қ м ә с л и х а т ы X X I V

сессиясының төрағасы

Облыстық мәслихаттың хатшысы

А т ы р а у о б л ы с т ы қ ә к і м и я т ы н ы ң

2 0 0 3 ж ы л ғ ы 4 м а у с ы м д а ғ ы

N 125 қаулысымен бекітілген

Атырау облысының 2003-2005 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау және экологиялық ахуалды жақсарту жөніндегі кешенді бағдарламасы туралы

Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 15 шілдедегі N№160-1 "Қоршаған ортаны қ о р ғ а у

туралы" Заңының 10 бабына сәйкес, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қ а ң т а р д а ғ ы №

N 148-II "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы" З а ң ы н ы ң 2 7

бабын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 25 мамырдағы N 789 "

Қ а з а қ с т а н

Республикасында бағдарламаларды әзірлеу Ережесін бекіту туралы»" қаулысын б а с ш ы л ы қ қ а а л ы п

Атырау облыстық әкімияты қаулы етеді:

1. Қоса берілген Атырау облысының 2003-2005 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау және экологиялық ахуалды жақсарту жөніндегі кешенді бағдарламасы мақұлданып және облыстық мәслихатқа бекітуге ұсынылсын.

2. Осы қаулының орындалуын бақылау облыс әкімінің бірінші орынбасары В . В . С у п р у н ғ а жүктелсін.

Облыс әкімі

1. Бағдарламаның төлқұжаты

Бағдарламаның атауы Атырау облысының 2003-2005 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау

және экологиялық ахуалды жақсарту жөніндегі кешенді бағдарламасы

Бағдарламаны жүзеге

асыру мерзімі 2003-2005 жылдары

Негізгі бағдарламалық Атырау облысы бойынша қоршаған ортаның жағдайын талдау және оны

шаралар (тапсырмалар) жақсарту жөнінде тиісті шаралар алу

Бағдарламадан Экологиялық тепе-теңдікті құру және Атырау облысы халқының күтілетін түпкілікті тұрғылықты қолайлы ортасын қамтамасыз ету үшін антропогендік

нәтижелер жүктеме факторларын азайту

2003 - 2005 жылдары

қаржыландыру

көздері және көлемі - барлығы (мың теңге) 38 509 178, 8 мың теңге

соның ішінде :

Республикалық бюджет 5 648 700 мың теңге

Жергілікті бюджет 18 563 908, 4 мың теңге

Инвестициялық бюджет 14 296 570, 4 мың теңге

(меншікті қаржылар)

2. Кіріспе

2003 жылға және 2005 жылға дейінгі болашаққа арналған қоршаған ортаны қорғау жөніндегі кешенді салааралық бағдарлама табиғатты қорғау тұжырымдамасын, орта мерзімдік

міндеттерді және оларды шешудің негізгі бағыттарын белгілейді. Оның жүзеге

асырылуы Атырау

облысы аумағының тұтастай экологиялық жағдайын жақсартуға, Атырау қаласы мен

облыс

аудандарындағы экологиялық шиеленісушілікті азайтуға мүмкіндік береді.

Бағдарламамен: атмосфералық ауаның ластануын азайту, жер қойнауын, топырақты , с у д ы , жерді қорғау және ұтымды пайдалану; фауна мен флораның түрлілік құрамының биоәртүрлілігін, халықтың оңтайлы-қолайлы тұрмыс жағдайын құру; экологиялық м ә д е н и е т т і және білімді көтеру; қоршаған ортаның ластануын азайту және оның залалдарын б о л ж а у ү ш і н ғылым мен техниканың жетістіктерін пайдалану қарастырылған.

3. Бағдарламаның мақсаты және міндеттері

Бағдарламаның негізгі мақсаты Атырау облысы халқының қолайлы тұрғылықты ортасын қамтамасыз ету үшін антропогендік жүктеме факторларын азайту болып т а б ы л а д ы .

Бағдарламаның мақсаты болып табылатындары : халықтың денсаулығына қолайлы экологиялық қауіпсіз ортаны ұстау; жаңғырту процестерінің теңдестірмелігі және жаңғыртылған табиғи ресурстарды пайдалану жағдайын, сондай-ақ қайтып қалпына к е л м е й т і н ресурстарды ұтымды жұмсау жағдайын белгілеу болып табылады.

Бағдарламада мына салалар бойынша қоршаған табиғи ортаға антропогендік әсердің деңгейін азайту қарастырылады:

әуе бассейнін қорғау; экологиялық «таза»технологияны әзірлеу және енгізу арқылы зиянды шығарындыларды азайту; жерді және топырақты қорғау және±ұтымды п а й д а л а н у ; су ресурстарын қорғау және±ұтымды пайдалану; өсімдіктер мен жануарлар әлемін қ о р ғ а у ; радиациялық ахуалға бақылау жүргізу.

Бағдарламаның негізгі міндеттері : атмосфералық ауаның ластануын азайту; жер қойнауын, суды, топырақты, жерді қорғау; фауна мен флораның түрлілік қ ұ р а м ы н ы ң с а н алуандығын сақтау, олардың оңтайлы санын ұстау, олардың ұдайы өсуіне және ұ т ы м д ы пайдаланылуына бақылау жасау; халықтың экологиялық мәдениетін және білімін к ө т е р у ; қоршаған ортаның ластануын болдырмау үшін ғылым мен техниканың жетістіктерін пайдалану.

4. Атмосфералық ауаны қорғау

а) Қазіргі жағдайды талдау, проблемалар

Қазіргі уақытта облыстық әуе бассейнінің ластану көздері мұнай-газ кешені н ы с а н д а р ы , экономиканың басқа салаларының, өнеркәсіп кәсіпорындары, жылу энергия көздері,

к ө л і к

болып табылады. Облыстағы атмосфера жағдайына "Теңізшевройл"»ЖШС, "Ембімұнайгаз"»ААҚ,

"ЖЭО"»ААҚ,«"АМӨЗ"»ААҚ, "Интергаз-Орталық Азия"»ЖАҚ, АМБ және басқа

ө н д і р і с

кәсіпорындарының шығарындылары неғұрлым күшті әсер етеді.

2001 жылмен салыстырғанда ластағыш заттек шығарындыларының ТШО-да 12,97
м ы ң т о н н а ғ а

және Атырау ЖЭО 0,45 мың тоннаға көбеюінен атмосфераға жалпы
шығарындылардың 14,4 мың

тоннаға көбейгені байқалады. Атырау облысы бойынша 2002 жылы шығарындылардың
о р т а ш а ж ы л д ы қ

көлемі 174 мың тонна құрады.

Облыс бойынша атмосфераға шығарындылар жалпы санының орта есеппен 149,0
м ы ң т о н н а с ы

(85,8%) стационарлық ластау көздері шығарындылары үлесінде. Стационарлық
к ө з д е р і н е н

шығарындылар серпіні де облыс бойынша шығарындылар жалпы санының серпіні
т ә р і з д е с . Е г е р

1990 жылы стационарлық көздерінен шығарындылар 100,3 мың тонна құраған болса,
а л 1 9 9 4

жылдан бастап 2000 жылды қоса кезеңде шығарындылар 223% көбейген.

С т а т и с т и к а л ы қ е с е п т е у

деректері бойынша бір тұрғынға есептегенде 2002 жылы стационар көздерінен әуе
б а с с е й н і н е

384 килограмм зиянды заттектер шығарылған.

Атмосфераға шығарындылар құрамын, (орташа жылдың көлемі 10,6 мың тонна)
шығарындылардың жалпы орташа жылдың көлемінің 5,98% қатты заттек құрайды,
94,02% - б ұ л г а з

т ә р і з д е с ф р а к ц и я л а р .

ТШО-ның барлық қызмет жасаған кезеңінде алауларда 8,0 миллиард текше метр газ

жағылды. Жыл сайын«"ТШО"»ЖШС мен "Ембімұнайгаз"»ААҚ алауларында
ө н д і р і л е т і н г а з д ы ң 46%

жандырылады. 2002 жылы алауларда 611396 текше метр түрлі газ жағылды, ол 58474,1
т е к ш е

метр шектеулі рауалы нормадан асып кетеді. Көрсетілген кезеңде атмосфераға күкіртті
с у т е г і ,

аммиак, көміртек тотығы, қара күйе және басқа ластағыш заттек түрлерінің жалпы

шығарындылары 60833,181 тонна құрады, ал жылына «ТШО ЖШС» шектеулі рауалы шығарындылар 49010,2 тонна құрайды. Шығарындылардың нормадан жоғары болуының негізгі себебі технологиялық үдерістегі жаңылыстар, құралдардың ақаулығы, өнімді өткізу нарығының жоқтығы, сондай-ақ төтенше жағдайлар болып табылады.

Адам өміріне және денсаулығына қауіпті, экологиялық зиянды заттек-күкіртті сутегінен (H₂S) сұйық күкіртті тазартуда Теңіз газ өңдеу зауытында қолданылатын, технологиялық үдерістің тиімділігі төмен.

б) бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

Атмосфералық ауаны қорғау жөніндегі бағдарлама мыналарды қарастырады: әуе бассейні жағдайын бақылауды күшейту; өнеркәсіп кәсіпорындарымен атмосфераға шығаратын ластанғыш заттек шығарындылар санын азайту жөнінде мақсатты бағытта шаралар алу; технологиялық үдерістерді жаңғырту жөніндегі нақты шараларды жүзеге асыру; облыс кәсіпорындары аумақтарын көгалдандыру.

Осы шаралар мыналар арқылы жүзеге асырылады:

1) Технологиялық мазут отынын вакуумды дистиллятқа немесе көмір сутегі газына ауыстыру;

2) "АМӨЗ"» ААҚ этилсіз бензин шығару және автомашинаның пайдаланған газды шығаратын тұрбаларына каталитикалық сұғындырмаларды енгізу;

3) Кәсіпорындардың қазандықтарын газға ауыстыру және тұрбасы төмен ұсақ қазандықтарды жою.

4) Кәсіпшіліктерде және мұнай өңдеу кәсіпорындардағы резервуар паркін жаңарту және битум зауытында, буландыру стансаларында және асфальт бетон қоспалары өндірісінде ұйымдастырылмаған шығарындыларды жою;

5) Шаң-газ ұстайтын жаңа құралдарды орнату, сондай-ақ ескі құралды жаңғырту және ретке келтіру.

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Атмосфералық ауаны қорғау жөніндегі шаралар кешенін жүзеге асыру үшін 2003-2005 жылдары 19 398 015, 1 мың теңге, соның ішінде облыстық бюджеттен 12 595 234 мың теңге, республикалық бюджеттен 4 920 000 мың теңге, ірі және орта өнеркәсіп

кәсіпорындарының

меншікті қаржысы есебінен 1 882 781, 1 мың теңге бөліну қажет.

г) бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже.

Жоспарланған шараларды жүзеге асыру аймақтың әуе бассейніне зиянды әсер деңгейін

азайтуға мүмкіндік береді. Қоршаған ортаны қорғау жөнінде жоспарланған шараларға атмосфераға ластағыш заттек шығарындыларын азайтуға бағытталған құрылыс, қайта жаңғырту,

техникалық қайта жарақтандыру мәселелері енгізілген.

"Атыраугазинвест" ЖШС, "Ембіэнергомұнай"»ЖШС,«"Ақжайық" "Вагон-жөндеу депосы",

"Ренко-Кат"»ЖШС сияқты кәсіпорындар ағымдағы жылы қазандықтарды газ тәріздес отынға

ауыстырады және осы мақсатқа 62,4 миллион теңге бөледі. Бірқатар өнеркәсіп кәсіпорындары

автомобиль паркін бензиннен газға ауыстыру жөнінде шаралар алады.

«"АНАКО"»БК ЖАҚ 2003-2005 жылдарға арналған табиғатты қорғау шараларымен 2 4 5 9 0 мың

теңге соманың жұмысын жүзеге асыру жоспарлаған, соның ішінде шағын қазандықты газға

ауыстыру, ол ластағыш заттек шығарындыларын азайтуға және атмосфералық ауаның сапасын

жақсартуға мүмкіндік береді.

2005 жылы "АМӨЗ"»ААҚ жалпы құны 4842,5 миллион теңгенің зауыт газын күкіртті

сутегінен тазалау торабының құрылысын салу жоспарлауда. 2003-2004 жылдар ағымында

"Атыраумұнаймаш" ЖШС қою және темір соғатын цехтардағы термикалық пештердің мұнай отынын

табиғи газға ауыстырады, сөйтіп атмосфераға ластанған заттек шығарындыларын азайту үшін

13,9 миллион теңге меншікті қаржыларын салмақ, ал "Ембімұнайгаз"»ААҚ осы кезеңде

"Прорвамұнай"»МГӨБ құны 293,5 миллион теңге газды қайта пайдалану қондырғысы құрылысын

салады.

2005 жылы ТШО-ның стационарлық көздерінен атмосфераға шығарылатын ластағыш заттек

шығарындыларның азаюы 2000 жылғы деңгейден 30654,4 тонна құрайды, яғни жалпы

о б л ы с

бойынша ластағыш заттек шығарындылары айтарлықтай азаяды.

2002 жылы 706,9 тоннаға атмосфераға шығарындыларды азайту және өнімділікті а р т т ы р у мақсатында жұмыс істейтін қондырғылар мен құралдарды жаңғыртуға бағытталған ж о б а н ы ң жүзеге асырылуы ТШО газ өңдеу зауытындағы шығарындылардың азаюын қамтамасыз етеді.

5. Су ресурстарын қорғау

а) Қазіргі жағдайды талдау, проблемалар

Атырау облысы күрделі су балансымен, ондағы жер үсті сулары ресурстары сияқты, ж е р асты сулары өте шектеулі аудандардың қатарына жатады. Сумен жабдықтау жалпы к ө л е м і н д е ж е р асты суларының үлес салмағы шамалы. Облыстық гидрогеографиялық желісі Каспий т е ң і з і бассейніне жатады. Тұрақты жер үсті ағын суына тек Жайық өзені ғана және Еділдің ш ы ғ ы с Атырауының сағасы (Қазақстан шекарасында) ие.

Қалған өзен желілері бұлар кеуіп қалатын, уақытша ағын сулар. Ойл, Сағыз және Е м б і өзендерінің тұрақты ағын суы тек көктем кезінде байқалады, сортаң сор топырақты ж е р г е барып тіреледі. Жайық өзені Қазақстандағы ең ірі транзиттік өзен. Жайық өзенінің көп жылдық орташа су алу мөлшері 300, 65 миллион текше метр қарайды. Жайық өзенінен су алудың үлес салмағы көп жылдық - орташа шегінде - 68,6% болып қалып отыр. Судың басты тұтынушылары өнеркәсіп, тұрғын үй коммуналдық және ауыл шаруашылықтары болып табылады.

Өнеркәсіп алаңдары, елді мекендер, мал шаруашылығы фермалары, суарылатын е г і с т і к т е р , су көлігі аумақтарының ағындылары өзеннің ластану көздері болып табылады, сол с е б е п т і ө з е н суы ауыз су көзі ретінде химиялық және бактериологиялық қасиеті жөнінен қолайсыз. Облыс халқының 22% ашық суқоймаларынан тазартылмаған және з а л а л с ы з д а н д ы р ы л м а ғ а н с у д ы пайдаланады, ол санитарлық нормаға қайшы келеді. Тіпті инженерлік к о м м у н и к а ц и я н ы ң к ө б і қараусыз қалған күйде немесе жоқ. Ұзындығы 350 шақырым су тарату құбыры ж ү й е с і н і ң т е к қ а н а

25 пайызы кемінде 20 жыл бұрын, 54 пайызы 21 жылдан - 4 жыл бұрын, қалған бөлігі
о д а н д а
бұрын салынған. Канализациялық желінің ұзындығы 180 шақырым құрайды және де
к о л л е к т о р д ы н
негізгі бөлігі 1986 жылға дейін салынған. Канализациялық және су құбыры желісінің
авариялық жағдайы қоршаған ортаның ластануына әкеледі және Атырау қаласының
с а н и т а р л ы қ -
эпидемиологиялық жағдайына жағымсыз әсер етеді. Қала үшін 1945 жылы құрылған
с о л ж а қ
жағасындағы булану алаңы экологиялық аса қауіпті көздері болып табылады, онда
т ә у л і к с а й ы н
60 мың текше метр ақаба су бөлінеді. Қазіргі уақытта тұндырғышта өте көп мөлшерде
құрамында мұнай өнімдері, фенол, хлорид, аммоний тұзы, ауыр металл бар аса
ластанған сұйық қалдықтар жиналған. Бұл алаңдарды пайдалану табиғат қорғау
нормаларына сай келмейді, іргелес жерлердің су басылуына және балшықтануына, жер
асты суларының ластануына әкеледі және судың теңізге құйылу нақты қаупі туып отыр
. Булану алаңының Жайық өзені арнасына жақындығы, өзенге қарай гидравликалық
еңісінің бар болуы, уытты заттардың ыза суларына енуінен қорғайтын қондырғының
жоқтығы, ақаба суларының биологиялық тазаланбауы Жайық өзенінің және соның
әсерінен Каспий теңізі суының осы құрауыштарымен ластану қаупін туғызады. Индер
кенті тазарту қондырғыларының Жайық өзеніне жақындығы ағындылардың өзенге түсу
қаупін құрайды. Мұндай жағдайда су ресурстарын сарқылудан және ластанудан қорғау
мәселесінің аса маңызды мәні бар.

Каспий теңізі деңгейінің тұрақсыздануы проблемалардың бірі болып табылады,
с о н ы н
салдарынан мұнай±ұңғымаларындағы қорғаныс дамбылардың бұзылуы жиілеуде. Күні
б ү г і н д е с у
басу аймағында 148±ұңғыма ("Ембімұнайгаз"»ААҚ қорының 115 ұңғымасы және
м е м л е к е т т і к қ о р д а
33 ұңғыма) қалып отыр. Су басу аймағында бұрғыланған 1485 дана ұңғыма қоры бар 19
к е н о р н ы
қалып отыр. Осы нысандар әлуетті қауіпті болып табылады және мұнайдың
т р а н с ш е к а р л ы қ а ғ ы п
кетуіне соқтыруы мүмкін, яғни қоршаған ортаға және балық қорына орасан зор зиянын
тигізеді. Одан басқа желқума-желбөгет процесстері, жер бөліну нәтижесінде үлкен
а у м а қ т ы қ
шөлейттенуіне әкеледі. Су деңгейінің көтерілу фактісін тек белгілеу емес, мүмкіндігіне
қарай оларды болжамдау және теңіз деңгейінің өзгерісін мезгілінде ескертетін уақыт

ж е т т і .

Сондай-ақ теңіз деңгейінің ауытқуын талдау қажет. Каспий теңізіне нормативті-таза ж ә н е

нормативті-тазартылған ақаба суларын Аджип ККО төгеді. Каспий теңізі қайраңын и г е р у

негізінен қоршаған ортаны қорғау органдар тарапынан тұрақты бақылау жүзеге а с ы р ы л м а й д ы .

Соған байланысты Каспий теңізіндегі нақты экологиялық ахуалдың әділ бағасы жоқ. М о н и т о р и н г

табиғи орта жағдайының жақсарту және нашарлау фактісін қадағалау ғана емес, әрі болжауға және сонымен бірге экологиялық апатты ескертуге мүмкіндік береді.

б) Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

Облыстық су бассейнін қорғау мақсатында 2005 жылға дейін бірқатар шараларды ж ү з е г е асыру қажет, соның ішінде:

1) Жер үсті және табиғи ыза суларын ластанудан, сарқылудан, бітеліп қалудан қорғауды, сондай-ақ олардың жағдайын және режимін жақсартуды қамтамасыз ететін технологиялық, мелиорациялық, агротехникалық, гидротехникалық, санитарлық және басқа шараларды жүргізу;

2) Суды±ұтымды пайдаланудың негізгі бағыттарын әзірлеу, сондай-ақ су қорғау шараларын жүргізу;

3) Су шаруашылығы су қоймаларын кешенді-ұтымды пайдалану және қорғау с ы з б а с ы н әзірлеу, өндірістің технологиялық циклінде су тұтынуды және суды қайта пайдалануды а з а й т у жөніндегі шараларды әзірлеу;

4) Мемлекеттік су Кадастрының бұлжытпай орындалуын қамтамасыз ету және н а қ т ы с у көздерін қорғау шаралары мен пайдалану туралы нұсқауларды әзірлеу;

5) Халықтың және экономика салаларының суға қажеттілігін қанағаттандыру м а қ с а т ы н д а гидрологиялық жағдайлардың, өзеннің сулылығы және су сапасының өзгерістерін болжау.

6) Өзендер мен суқоймалар жағалауларының қолайлы режимін ұстау үшін су қорғау аймақтарын және бөліктерді белгілеу.

7) Мемлекеттік су ресурстарын басқару органдарымен келісіп шағын өзендердің сулылығын қалпына келтіру және олардың суының тазалығын сақтау шараларын жүзеге асыру, сондай-ақ шағын өзендердің ластануын, бітеліп қалуын және сарқылуын

болдырмау және жою шараларын қолдану; қолайлы су режимін және өзеннің тиісті санитарлық жағдайын сақтау жөнінде жұмыстар жүргізу;

8) судың тиімді пайдалану серпінін бағалау және олардың есебін жүргізу үшін су бассейндер, экономикалық аудандар бойынша су шаруашылығы баланстарын жасау;

9) Ойл, Сағыз, Ембі өзендерінің жайпақ жағалауының және Еділдің (Қиғаш және б а с қ а)

шығыс қолтығының үйме бекіністері мен бөгеттер құрылысына бақылау жасау.

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Атырау қаласының су құбырлары мен канализациясын күрделі жөндеуге 2004-2005 ж ы л д а р ы

1,85 миллиард теңге қарастырылуда. Облыстық елді мекендерінде блокты су т а з а р т а т ы н

ғимараттың құрылысын салуға - 1,7 млрд.теңге.

"Водоканал"»ҚМК-ның су тоғаны ғимаратын жаңғырту жоспарлануда.

Су ресурстарын қорғау шараларына жоғарыда аталған қаржыдан басқа 13 895 316, 9 м ы ң

теңге, соның ішінде облыстың бюджеттен 5 843 617,4 мың теңге, кәсіпорындардың м е н ш і к т і

қаржысынан 8 051 699, 5 мың теңге бөліну қажет.

г) бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

Жер асты, сондай-ақ жер үсті су ресурстарының жағдайына байланысты п р о б л е м а л а р д ы

талдау жоғарыда көрсетілген табиғатты қорғау шаралары ластаушы кәсіпорындарға су шаруашылығы су қоймаларын едәуір тиімді пайдалануға, су тұтынуды азайту жөнінде ш а р а л а р

алуға немесе кәсіпорындарды тұйық су айналымына көшіруге, өндіріс ағындысын т а з а р т а т ы н

құралдарды енгізуге мүмкіндік береді.

6. Жер ресурстарын қорғау

а) Қазіргі жағдайды талдау, проблемалар

2003 жылдың 1 қаңтарына облыстық жер қоры 11863, 1 мың гектар құрады, соның і ш і н д е

аумақтан тыс пайдаланылатын 101,9 мың гектар жер және санаттар бойынша мына түрге бөлінеді: 9855,8 мың гектар ауыл шаруашылығында пайдаланылатын жер, соның ішінде егістік жер 18,3 мың гектар, тыңайған жерлер 21,5 мың гектар, пішендік жер 135,7 мың гектар. 181,4 мың гектар көлеміндегі дәнді дақылдар жер телімінің бөлігін Каспий теңізі сулары басып кеткен. Облыстық ауыл шаруашылығы өндірісіндегі жетекші орын шалғайдағы мал шаруашылығына тиесілі. Оның мал азығы базасының негізін көлемі 9678,5 мың гектар жайылым құрайды, соның ішінде 4333,0 мың гектар

суландырылғаны (44%). Су ресурстары тапшылығының жалпы өткір проблемасы жайылымды суландыру деңгейінің төмендігінен көрінеді, бұл жайылымға артық салмақ түсіріп, соның салдарынан жайылымның азуына әкеледі.

Республиканың барлық қуаңшылық өңірі арасындағы облыста ең жоғарғы ш ө л е й т т е н у

көрсеткіші. Суландырылған жайылымның жалпы мал азық қоры 5,9 миллион центнер азық бірлігін құрайды, жайылымдық мал азығы қажеттілігі 7,5 миллион центнер мал азығы бірлігі, яғни тапшылық 1,6 миллион центнер мал азығы бірлігіне тең.

Аймақтың басқа шөлейттену белгісі суарылған жерлердің сортаңдануы болып т а б ы л а д ы .

Облыста 28 мың гектар суарылатын егістік жердің есебі бар. Жалпы егістік жер к ө л е м і н і ң

29,9% екінші қайтара сортаңданған топырақ алып жатыр, тыңайған жер 37,7%.

Облыстағы 538 мың гектар жер өнеркәсіпке, көлікке тиесілі.

б) Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

2001 жылы "Қазақойл-Ембі"»ААҚ 131334,5 мың теңге сомасына 276,57 мың ш а р ш ы м е т р

майланған жерді тазартып, қалпына келтірді. Жалпы шығыны 467,7 мың теңге 103 ұ ң ғ ы м а

жанындағы қоймалар жойылды. 2002 жылы жалпы кәсіпорын бойынша табиғатты қ о р ғ а у н ы с а н д а р ы

және қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша жұмыстарды орындауға 722 м и л л и о н 3 6 3 м ы ң

теңге жоспарланып, 716 миллион 746 мың теңге жұмсалды. "Жайық мұнай"»МГӨБ, " Д о с с о р м ұ н а й "

МГӨБ шлам жинақтауыштарының құрылысы басталды, "Құлсарымұнай" және«" М а қ а т м ұ н а й " » М Г Ө Б - н д а

құрылысы жоспарланды. "Үстірт"»термокремниелік мобильді қондырғысын алуға ш а р т ж а с а л д ы ,

онда топырақ ластануының барлық түрлерін толықтай тазарту және өңдеу қ а р а с т ы р ы л ғ а н .

"АНАКО"»БК ЖАҚ кен орны маңындағы топырақты өсімдік жамылғының сапасын ж а қ с а р т у ғ а

мүмкіндік беретін шлам жинақтауыштың құрылысы қарастырылды. Қоршаған ортаның с а п а с ы н ж ә н е

кен орнын пайдалану деңгейін белгілеуді бақылау үшін мониторинг жүргізу көзделді.

Облыстық жерін және топырағын қорғау мақсатында 2005 жылға дейін бірқатар ш а р а л а р д ы

жүзеге асыру қажет, соның ішінде:

1) жер пайдаланушылардың пайдаланылатын жер-суларды экологиялық және
э к о н о м и к а л ы қ
мақсатқа сай орналастыруын және олардың ішкі жарақтануын қамтамасыз ететін тиімді

жоспарлауды және аумақты ұйымдастыруды жүзеге асыру;

2) Топырақтың құнарлылығын, сондай-ақ жердің басқа да ерекшеліктерін қалпына
келтіру және арттыру. Табиғи пішендік жердің және жайылымдардың өнімділігін
арттыру;

3) Жерді су мен, жел ден бұлінуін, су басудан, батпақтанудан, екінші қайтара
сортаңданудан, кеуіп қалудан, тығызданудан, ластанудан және өндіріс қалдықтарымен,
химиялық және радиоактивті заттармен бітеліп қалуынан, өрттен, басқа бұзылу
үдерістерінен қорғау;

4) Ауыл шаруашылығында пайдаланатын жерді бұталардың, ұсақ ағаштардың,
х а л ы қ т ы ң
денсаулығына зиян өсімдіктердің басып кетуінен қорғау;

5) Топырақтың құнарлылығын қалпына келтіру мүмкіндігі жоқ жерлерді, тозған
а у ы л
шаруашылығы жайылымдарын консервациялау;

6) Бұзылған жерді баптау, олардың құнарлылығын, жердің басқа пайдалы
қ а с и е т т е р і н
арттыру;

7) Бұзылған жерлерді өңдеу, топырақтың құнарлы қабатын алу, пайдалану және
сақтау;

8) Бұзылмаған жер қорын сақтау мақсатында өнеркәсіп қызметін қатаң шектеулі
а й м а қ
шегінде шоғырландыру;

9) Жердің саны мен сапасын, топырақты бақылауды және жердің экономикалық
б а ғ а л а у ы н
көрсетіп, жер кадастрын толықтыру;

10) Суарылатын жерлерге мелиоративті кадастр жүргізу;

11) қала үлгісіндегі жер пайдаланушы кенттердің, ауыл шаруашылық кәсіпорындар
жерлерінде қорғаныш екпе ағаштар егу, темір жол бойында қорғау алқабын құру
б о й ы н ш а
мелиоративті жұмыстар жүргізу.

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Жер ресурстарын қорғау шараларын атқаруға 3 588 174, 8 мың теңге қажет.

Жерді қалпына келтіру жұмысын орындауға табиғат пайдаланушы - кәсіпорындар

9 2 6 5 8 4 , 8

мың теңге сомасы мөлшерінде қаражат бөлуді жоспарлауда.

г) бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

Облыстық лақтаушы-кәсіпорындардың өнеркәсіптік қызметін санитарлық-қорғау аймағы шегінде шоғырландыру.

7. Жануарлар әлемін қорғау

а) Қазіргі жағдайды талдау, проблемалар

Өңір аумағында мекендеуші жануарлардың ең көбі сүтқоректі жануарлар және құстар болып табылады.

Сүтқоректі жануарлардың арасындағы 14 түрі шаруашылық топқа жатады: құм қоян, түлкі, қарсақ, борсық, қабан, киік, каспий итбалығы, ондатр, жанат тектес ит, сүр су тышқаны, кішкентай саршұнақ, сары саршұнақ, дала күзені.

Итбалық Каспий теңізі сүтқоректі жануарларының бірі және эндемиялық ескіден қалған түрі болып табылады.

Қазіргі уақытта жазғы ұрғашылардың көбею мұз станциясына шығуы 100-ден 50-60 дараққа дейін күрт азайғаны белгіленді. Итбалықтың генеративті жүйе патологиясын теңіздің ластануымен байланыстырады.

Солтүстік Каспийдің шығыс аудандарында 53 теңіз түр тармағы және түрі, 18 өтпелі, 9 жартылай өтпелі балық түрлері, яғни барлығы Каспий теңізінде мекендейтін 100-дің 80-і мекендейді. Тағы 42 түрі Жайық өзенінде және оның атырабында өмір сүреді. Олардың арасында құртпа, бекіре, шоқыр, қаракөз, табан, көксерке, ақмарқа, сазан, қызыл қанатты балық, бұзаубас және басқа.

Судың үдемелі ластануы балықтың жағдайына әсер етеді. Жайық өзені Каспий бассейнінің орта және төменгі өзен ағыстарындағы бірден бір реттелінбеген өзені, сондықтан өзенге жылыстайтын бекіре популяциясының құнды құрылымын сақтауға, генетикалық популяцияны қолдауға және популяцияның тектік қорының азаюына жол бермеуге мүмкіндік береді, яғни оның өңірдегі зор балық шаруашылық рөлін белгілейді.

Су қоймаларының ұзақ мерзімді шамалы ғана мөлшердегі мұнай, ауыр металл

п е с т и ц и д і ,

фенол және басқа поллютанттармен ластануы балық үшін аса қауіпті, себебі олардың ж о ғ а р ғ ы

жинақтау қабілеті және мерзімде баяу жылжығыштық қасиеті бар.

Балықта, әсіресе бекіреде тұрақты ластанудың әсерінен патологиялық өзгерістер б і л і н е б а с т а д ы .

Жайық-Каспийдегі бекіре балығының бұлшық ет ұлпасының шарбылануы ғана е м е с ,

сондай-ақ уылдырық қабықшасының әлсізденуі, гематогенез патологиясы және т.б. б а й қ а л а д ы .

Балықтың ішкі органдарында көп мөлшерде қалайы, сынап, қорғасын, кадмий және б а с қ а

металлдар табылған. Қазіргі уақытта шипте, көксеркеде, табанда, жайында, сазанда н е г і з і н е н

бас жағында, жүзу қанатында, құрсақ аймағында дерматофибросаркома ауруы б а й қ а л а д ы .

Б ұ л

аурумен кәсіпшілікпен ауланған көксеркенің 10-20% зақымдалған.

Облыс шекарасындағы Каспий теңіз жағалауы құстардың маусымдық ауысымда т о қ т а й т ы н

орнына айналған. Құстардың түр құрамы сан-алуан. Құстардың мекендеу сипаттамасы: ± ұ ш ы п

өтетіндер (274 түрі),±ұя салатындар (125 түрі), ұшып келетіндер (18 түрі), қ ы с т а й т ы н д а р (2 8 түрі) .

Көктемгі және көзгі жылыстау аялдама кезінде мезгілде суда жүзетіндер мен су маңындағы құстардың көші-қон саны 1 млн дараққа дейін едәуір өседі.

Аң аулау нысаны ретінде пайдаланылатын шаруашылық-бағалы түрлер санатына 20 т ү р і

жатады. Олардың арасында сұр қаз, ақ маңдай қарашақаз, сұр үйрек, қасқалдақ, и т а л а ү й р е к ,

ш ү р е г е й , және б а с қ а л а р б а р .

Бұдан басқа Каспий маңы Қарақұмында 49 түрлі құс, сортанды шөл далада 30 түрі (с ұ р

боз торғай,дала шақшақайы, сұр тағанақ және басқа) мекендейді.

Теңіз жағалауының таяз су акваториясында шоғырланған газ және мұнай өндіретін ж ә н е

өңдейтін өнеркәсіптің әсерінен жануарлар әлемі шығынға ұшырайды.

Жаңа аумақтарды басумен және ластағыштар жаңа үлесінің түсуімен, Каспий теңіз суы деңгейінің үнемі көтерілуі жануарлар мен құстар қоғамдастығының жағымсыз әсерінің қарқыны күшеюде. Құстардың жаппай қырылу барлық белгіленген

ф а к т о р л а р ы т е ң і з д і ң т а я з с у
акваториясымен ұштастырылды, яғни мамандардың пікірі бойынша бұл судың және
қ ұ р ы п б а р а
жатқан қамысты тоғайлы аймақтағы шөгінді топырақтың күкіртті сутегімен
л а с т а н у ы н ы ң с а л д а р ы
б о л ы п о т ы р .

б) Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

Облыстық өсімдік және жануарлар әлемін қорғау мақсатында 2005 жылға дейін
б і р қ а т а р
шараларды жүзеге асыру қажет, соның ішінде:

1) Рақымсыз қырып-жоюға жол бермей, жабайы фаунаны-балықты, жабайы
а ң д а р д ы , қ ұ с т а р д ы
және басқа тірі жәндіктерді оңтайлы пайдалануды қамтамасыз ету;

2) Белгіленген аумақта және белгіленген мерзімде өсімдіктер қоғамдастығы мен
жануарлар әлемін пайдалануда шектеулер немесе тыйым салуды белгілеу;

3) Сирек кездесетін және жойылу қаупінде тұрған флора мен фауна түрлерінің
қырылуына, санының азаюына немесе өсу мен мекендеу жағдайының бұзылуына
әкеліп соғатын әрекеттерге тыйым салу;

4) Зиянды әсерлердің немесе фауна мен флораның қырылуының алдын алу үшін
м а т е р и а л д а р
мен өндіріс қалдықтарын сақтауға, қамыс шабуға, құрғақ өсімдіктерді өртеуге,
у ы л д ы р ы қ т а м а
маңызы бар өзендердің арнасын өңдеуге тыйым салу;

5) Ашық мұнай қоймаларының, кен орындардың, жекелеген мұнай±ұңғымалардың
м ұ н а й ш а й ы п
кеткен жерлерін оқшаулау;

6) құстар үшін ЭБЖ желілерінде арнайы ағаштар орнату;

7) Итбалықтар мекендейтін орындарды браконьерлерден және ластанудан қорғау;

8) Балықтардың жылыстау жолдарының жағдайын жақсарту үшін Жайық және
Қ и ғ а ш
өзендерінің құйылыс сағасын тереңдету және тазалау;

9) Жайық және Қиғаш өзендері бойындағы әлуетті мүмкін уылдырықтама
а л а ң д а р д ы қ а л п ы н а
келтіру, сондай-ақ тиімділігі төмен уылдырықтамалардың өнімділігін арттыру жөнінде
ш а р а л а р
қолдану;

10) Заңсыз (лицензиясыз) балық аулауға, браконьерлікке қарсы күресті күшейту.
Әуесқойлық балық және ақ аулау ережесін қатаңсыту. Балық және ақ аулау
м е р з і м д е р і н , о р ы н

б е л г і л е у .

Атырау облысы жануарлар әлемінің түрлілік сан алуандығын, жабайы жануарлардың ең бағалы түрлерінің жоғары сандылығын сақтау үшін қорғау және браконьерлікке қарсы күрес шараларын күшейту жөнінде жедел шаралар алу талап етіледі.

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері.

Жануарлар әлемін қорғау шараларын жүзеге асыру үшін 842 596 мың теңге, соның ішінде 122 086 мың теңге облыстық бюджеттен, 691 500 мың теңге республикалық бюджеттен, кәсіпорындардың меншікті қаржысынан 29 010 мың теңге қажет.

г) бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже .

Қызыл Кітапқа енгізілген барлық құстар мен жануарларды аулауға толықтай тыйым салынады, жануарлар бөлігінің популяциясын сақтау үшін, бағалы және кәсіпшілік балықтардың санын қалпына келтіру үшін, арнайы шаралар жүргізіледі, фауна мен флораны қорғау, ұдайы өсіру және пайдалану саласындағы халықаралық қарым-қатынас жөнінде шаралар жүзеге асырылады.

8. Өсімдіктер әлемін қорғау

а) Қазіргі жағдайды талдау, проблемалар

Солтүстік Каспий флорасы шамамен жуық арада шабындық-тоғайлы және сора сүйгіш шөлейтті даланың тарихи кен қабаттарынан құралды. Солтүстік-Каспий өңірінің 88 тұқымдастардан және 371 тектес 945 жоғарғы өсімдік түрлері бар.

Қазіргі заманғы өсімдіктер жамылғысын талдау, шөлейттену процесі нәтижесінде оның едәуір бөлігінің тозығы жеткенін көрсетеді, оның басты себебі адамның шаруашылық әрекеті . Өсімдік жамылғысы сиреуде. Өсімдік түрлерінің саны кемуде, жекелеген түрлері жамылғыдан толықтай түсіп қалуда, арамшөптердің саны көбеюде.Әрбір 25-30 жылда алаңның 25-30 % доминант ауысады. Облыс аумағында Қазақстанның Қызыл Кітабына енгізілген, сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктердің көптеген түрлері есепке алынды: ақ тұңғиық,

көпіршікті аледрованда, созылған саңырауқұлақ, Комаров жоңышқасы, борлы марена. Бұдан басқа өсімдіктің 11 түрі құрып кету қаупінде тұр: көктем адонисі, күмәнді долана, су жаңғағы, татар талшыны, Мейер шытырмасы, мамыр інжугүл, жаңғақты лотос, борлы сиякөк, дала пионы, Френка қызғалдағы, дулыға түріндегі сүйесін. Олар далада, өзен террасасы бойында, шоқы баурайында, шабындықта және т.б өседі. Сирек өсімдік түрлері аса назар аударуды талап етеді. Бұл түрлерінің мекен жерлерін сақтау және оларды қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі шараларды одан әрі ұйымдастыру қ а ж е т .

б) Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

Облыстық өсімдік әлемін қорғау мақсатында 2005 жылға дейін бірқатар шараларды жүзеге асыру қажет, соның ішінде:

1) Белгіленген аймақтық және белгіленген мерзімде өсімдіктер қауымдастығын пайдалануға шектеулер немесе тыйым салуды белгілеу;

2) Жаңа технологиялық үдерістерді енгізу, жерді мелиорациялау, геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу, ауыл шаруашылығы малдарының жайылым және мал айдап өтетін жол орнын белгілеу;

3) Өсімдік әлеміне зиянды ең аз мөлшерге келтіру үшін және жылыстау жолдары мен жануарлар шоғырланатын жерлерді толық сақтау шараларын әзірлеу және іске асыру;

4) Сирек кездесетін және жойылу қаупіндегі флора мен фауна түрлерінің қырылуына, санының азаюына немесе өсу және мекендеу жағдайының бұзылуына әкелетін әрекеттерге тыйым салу;

5) Бағалы өсімдіктер популяциясын сақтау үшін қорықшылар, қорық аймақтарын құру;

6) Балық шаруашылығы суқоймаларының жағасында су қорғау аймағын құру;

7) Облыстық орман қорын сақтау және көбейту шараларын алу; орман мелиоративті екпе ағаштар алаңын көбейту; орман дайындауға, өзен, көл жағасында қамыс өртеуге тыйым салу ;

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Өсімдіктер әлемін қорғау жөніндегі шараларды іске асыру үшін 151 381, 8 мың теңге қажет .

г) бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

Атырау облысы өсімдіктер әлемінің түрлілік сан алуандығын сақтау үшін облыс бойынша жасыл екпе ағаштар көлемі көбейеді, кәсіпорындар тікпе көшеттер отырғызуды жоспарлады.

Орман мелиоративтік жұмыстарды жүргізу сауықтыру және санитарлық-гигиеналық функциямен қатар, қорғау функциясын да атқарады.

Отырғызған ағаштар өз кезегінде өз микроклиматын құрады, яғни қаланың және аудандардың эстетикасына оң ықпалын тигізеді.

9. Өнеркәсіп және шаруашылық қалдықтары

а) қазіргі жағдайды талдау, проблемалар.

Облыс аумағында геологиялық барлау, мұнай-газ кәсіпшілігі, өнеркәсіп, ауыл шаруашылық, құрылыс, энергетикалық, көлік, коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары мен мекемелері бар. Олардың заң мерзімді іс-әрекетінің нәтижесінде әр түрлі сипатта сұйық, қатты, жартылай қатты және газ түрінде қалдықтар құралды. Облыста бар қалдықтармен жұмыс реттелмеген. Қалдықтардың үлгісі және саны жөнінде нақты есеп жоқ.

Қалдықтардың жекелеген түрлері үшін жинақтайтын және көметін орын жоқ. Қалдықтарды өңдейтін қондырғылардың саны жеткіліксіз. Қалдықтардың көптеген түрлері көмірсутегі шикізатын барлау, өндіру, өңдеу, сақтау, тасымалдау іс-қимылдарына байланысты. Барлық мұнай және газ кәсіпшіліктерінде мұнай өндіруде ілеспе судың бір бөлігі қабаттың қысымын ұстау үшін жерасты қабатына айдалады, ілеспе судың басқа бөлігі сүзілу үшін булану алаңына төгіледі.

Атырау қаласының экологиялық шиеленісушіліктің басты көздері болып ірі өнеркәсіп кәсіпорындары, олардың өндіріс қалдықтары, әсіресе ластанған ағынды су түріндегі сұйық қалдықтары табылады. Оңтүстік-Шығыс "Сасық сай"»"Квадрат"»тұндырғышы 1945 жылы салынды және "АМӨЗ"»АҚ-на тіркелген. Бастапқыда ол тәулігіне 24 мың текше метр қабылдауға және булауға

есептелді, алайда "АМӨЗ" статистикалық деректері бойынша Атырау қаласының сол жақ жағалауы бөлігіндегі барлық кәсіпорындардан тәулік сайын тұндырғышқа тәулігіне 60 мың текше метр ағынды сулар келіп түседі. Қазіргі кезде тұндырғышта өте көп мөлшерде аса ластанған (2 0 ШРК-дейін мұнай өнімдерімен, 20-80 ШРК фенолмен, сондай-ақ хлорид, аммоний тұзы , с у л ь ф а т , ауыр металл-мыс, мырыш, хром және т.б.) сұйық қалдықтар (50-70 млн текше метрге ж у ы қ) ж и н а л ы п қ а л д ы .

Қала аумағын толық тазалау циклын жүзеге асыратын қала әкімиятының Арнаулы а в т о б а з а » ҚМК деректері бойынша Атырау қаласының тұрмыстық қалдықтары Махамбет ауданы а у м а ғ ы н д а орналасқан жалпы көлемі 30 га сынақ алаңына шығарылады. ҚТҚ саны жыл мезгіліне б а й л а н ы с т ы тәулігіне 300-500 текше метр шегінде ауытқып отырады.

Қоқыстар үйіндісі Атырау-Орал трассасынан 3 шақырым және қала қоқыстар ү й і н д і с і н е н 7 шақырым қашықтықта орналасқан. Жылына тасып шығарылатын қатты қалдықтар 50 м ы н ң т е к ш е м е т р қ ұ р а й д ы .

Келешекте тұрмыстық қатты қалдықтар саны: 2005 жылға дейін 51,8 мың тонна қ ұ р а й д ы .

2002 жылы облыста барлығы 148925,285 тонна қалдықтар жиналды, оның 1-сынып қауіптілігі-42,7 тонна, 2-сынып қауіптілігі-2,66 тонна, 3-сынып қауіптілігі - 47775,24 тонна, ҚТҚ санатына жататындары- 59102,542 тонна. ҚТҚ барлық көлемі жергілікті әкімшіліктің (әкімияттарының) орталық қоқыстар үйіндісіне тасылып шығарылады, кәсіпорындардың жинақтауыштарына 55348,81 тонна көмілді (қоймаланды).

Теңіз кен орнында өндірілетін мұнайдың химиялық құрамы күкірттің мөлшерінің көптігімен сипатталады, ол мұнайды өңдеу үдерісінде айырылып алынады және ашық ә д і с п е н

"Теңізшевройл" ЖШС аумағында қоймаланады. Оның қауіптілігі 4-сыныпқа жатады ж ә н е ж о ғ а р ғ ы тыныс жолдарының қабынуына, тері, көз және ішек-қарын жолдарының ауруын қ о з д ы р ы п , адамдардың денсаулығына әсер етеді. Ашық аспан астында сақталып отырған күкірттің к ө л е м і

млн тоннаға жетті. Апта сайын күкірттің саны 400 тоннаға дейін көбеюде.

"ТШО" ЖШС қазіргі уақытта зауыттағы ерітілген күкіртті сақтайтын санаулы
ы д ы с т а р
күкіртті жүктемелеуде ±ұзақ үзіліске есептелмеген. КТЛ-2 үшін жоспарланған сақтау
орнының ерітілген күкіртті сақтауға байланысты проблемаларды шешу мүмкіндігі
ж е т к і л і к с і з д ә р е ж е д е .

б) Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

Табиғат пайдаланушы-кәсіпорындармен 31750 мың теңге сомаға металдардың
т о т ы ғ у ы н ы ң
топыраққа әсерін жою үшін аумақты металл сынықтарынан тазарту жөнінде шаралар
ж о с п а р л а н д ы ,
топырақтың ластануын болдырмау мақсатында өнеркәсіп қалдықтарын тазалау және
қ а й т а
пайдалану үшін 10260 мың теңге сомаға құралдар сатып алынуда, қатты-тұрмыстық
қалдықтарды өңдейтін зауытты салу жоспарлануда.

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Өнеркәсіп және шаруашылық қалдықтарды тазалау және қайта пайдалану жөнінде
ш а р а л а р д ы
жүзеге асыру үшін 2003-2005 жылдары 156 695,7 мың теңге бөліну қажет.

г) Бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

Өнеркәсіп кәсіпорындарының, олардың қызметінің, шығарылатын қалдықтардың,
с о н д а й - а қ
оларды жою және тасымалдауға байланысты құралдардың жағдайлары бағаланады.

10. Радиациялық ахуал

а) Қазіргі жағдайды талдау, проблемалар

Атырау облысында радиоактивті заттармен жұмыс істейтін, жұмыс барысында, 150
- г е
жуығы есептен шығаруға және көмуге жататын, 459 ионизациялық сәулелендіру
к ө з д е р і н
пайдаланатын 14 кәсіпорын орналасқан.

Құрманғазы ауданының Азғыр селосы ауданындағы сынақ алаңында 1966 жылдан
1979 жылдар кезеңінде жер асты қуысын жасау үшін тұз тасы қабатының
қалыңдығында 17 ядролық жарылыс жасалды.

Жарылған ядролық құрылымның қуаты 10-нан 25-ке дейінгі килотонна тротилға
балама. Осы жарылыстардың нәтижесінде тас тұзы қабатының қалыңдығында жалпы
көлемі 1,2 миллион текше метр 9 жер асты қуысы пайда болды, оларда 77-ден 1500-ге
дейін кюри альфа-активті және 450-ден 50000 дейін кюри бета-активті
жарықшақтанған (радиоактивті) заттар сақталуда.

Қазіргі уақытта 9 қуыстың 5-і 200 метр тереңдікте жатқан су тұтқыш қабатының

Талмий бойынша ШРК бірнеше мың есе артық.

Азғыр тұрғындарын медициналық тексеру, олардың денсаулық жағдайы, әсіресе балалардың облыс бойынша орташа (ауру және өлім деңгейі бойынша) 2-2,5 есе нашар екенін көрсетті.

Облыс деңгейі 2-3 есе республикалық орта деңгейден де төмен. Әсіресе онкологиялық аурулар, сүйек-ұлпасының иммунитет жүйесінің және қанның зақымдануы көп (балалардың 95% анемиямен, соның ішінде 12% 1-11 дәрежелі анемиямен).

Атырау облысының Қызылқоға ауданында орналасқан "Тайсойған" ракеталық сынақ алаңы 1952 жылдың көктемінен әрекет ете бастады. Оның бастапқы жалпы көлемі 750 мың гектар құрады. Ракета бөліктері түсетін аудан көлемі 1255 мың гектар.

"Тайсойған" сынақ алаңы бойынша жаппай топырақтың, өсімдіктің, жануарлардың және су көздерінің ауыр металмен және ракета отыны қалдықтарынан пайда болған улы өнімдермен ластанғаны анықталды.

Миялы кентінің құдықтарын және Сағыз өзенін қоса, көп жерлерде сулардың ауыр металмен, әсіресе ШРК саны мың (!) еседен жоғары талиймен ластануы ерекше қауіпті болып отыр.

"Тайсойған" сынақ алаңы аумағында атып алынған кәсіпшілік жануарлары етінің (киік, қоян) құрамындағы ауыр металлдық (әсіресе бауыр мен бөтекеде) саны соншалық сөз жоқ оны алдын-ала қатаң бақылаудан өткізбей тамаққа пайдалануға тыйым салынуы керек.

Қызылқоға ауданының қолайсыз экологиялық ахуалы оның тұрғындарының денсаулығына кері әсер етеді. Үштен екісі әскери сынақ алаңында жұмыс істеген Қызылқоға ауданы халқының сырқатына талдау жасалғанда ерекше үрейлі фактілер анықталды - әйелдердің 70% - анемия, 1989 жылы тек 46 әйел уақытынан бұрын босанып, ал 61-нде сәбилер іштен жүрек ақауымен туылған; бір жыл ішінде 19 өлі туылғандар тіркелді, бір жасқа дейінгі 37 бала және екі жасқа дейінгі 16 бала қайтыс болды.

Аурулардың арасында тұрақты бірінші орында мыналар тұр: жүктіліктің және
т у у д ы н
күрделілігі, үлкендер мен балалардың туберкулез аурулары; онкологиялық (ісік) ауруы.

б) Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру тетігі

ҚР Үкіметінің 1998 жылғы 18.11. N 1176 қаулысына сәйкес "Галит" сынақ
а л а ң ы н д а ғ ы
радио-экологиялық кешенді зерттеулер ҚР ҰЯО ядролық зерттеу институтымен жүзеге
а с ы р ы л у д а .

ҚР Ұлттық ядролық орталығымен "Азғыр" сынақ алаңының А1-5, А-7, А-10
т е х н о л о г и я л ы қ
алаңшаларында радиоактивті ластанудың локалды дақты жою жөнінде жұмыс
регламенті бекітілді, ол 2001 жылы орындалды.

Облыстық радиациялық ахуалын жақсарту мақсатында 2005 жылға дейін бірқатар
ш а р а л а р д ы
жүзеге асыру қажет, соның ішінде:

1) Көрсетілген сынақ алаңдарында радиологиялық және токсикологиялық ахуалдың
т ұ р а қ т ы
мониторингін (қадағалау) ұйымдастыру;

2) Сынақ алаңдары аумағының тұрғындарына кешенді тексерулер ұйымдастыру,
о л а р д ы ң
денсаулығына тұрақты бақылау орнату, сынақ алаңдары халқын ерекше медициналық,
м а т е р и а л д ы қ
және азық-түлікпен қолдауды ұйымдастыру;

3)«"Азғыр" және "Тайсойған"»сынақ өткізетін орындарды қатерсіздендіру және
ж е р д і
қайта құнарландыру. Бұрынғы сынақ орындары аумақтарының қайта
құнарландырылған телімдерін
халық шаруашылығына актілер бойынша тапсыру.

в) Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Облыстағы радиациялық ахуалды бақылау жөнінде қажетті шараларды жүргізу
ү ш і н
2003-2005 жылдары 309 878, 5 мың теңге, соның ішінде республикалық бюджеттен
3 7 2 0 0 м ы ң

теңге, кәсіпорындардың меншікті қаржысынан 272 678, 5 мың теңге бөліну қажет.

г) бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

Ядролық және ракеталық сынақ алаңдар ауданындағы радиациялық ахуалдың
т ұ р а қ т ы
мониторингін ұйымдастыру, оларды жүзеге асыруға ҚР ҰЯО мамандарын тарту осы

ө н і р д і н

экологиялық жағдайын бақылауды күшейтуге және халыққа медициналық және әлеуметтік көмек көрсетуді жақсарту жөнінде іс-шаралар алуға мүмкіндік береді.

11. Экологияны насихаттау

Табиғат қорғау білімін насихаттау негізі табиғат ресурстарының түпкілікті т а у с ы л у ы

мүмкін екендігін және сол себепті табиғатқа кез келген ойланбай жасалған істің жағымсыз, ал кейде қайтымсыз әсері болатынын, яғни адам ыждағатты, ұқыпты иесі ретінде өзін-өзі ұстау керек екенін адамдардың санасына енгізу болып табылады. Адамдарды экологиялық тәрбиелеу ісінде барлық бұқаралық ақпарат құралдары-газет, журнал, радио хабар, теледидар, кинематограф, театр қатысуға тиісті. Адамдардың санасына оқулықтар мазмұнында, а р н а й ы о р т а және жоғары оқу орындарындағы кез келген курстарда, бетшелер, плакаттар және т.б. с . с .

шығаруда бірыңғай экологиялық саясатты жүргізу үлкен әсер етеді.

Облыс халқын экологиялық тәрбиелеудің негізгі бағыттары болып табылатындар:

1) Облыстың экологиялық проблемасын БАҚ кеңінен жариялау;

2) Экологиялық проблемалар бойынша семинарлар, ғылыми-әдістемелік к о н ф е р е н ц и я л а р , кездесулер, «"дөңгелек үстелдер", көрмелер, конкурстар өткізу;

3) Балабақшалардан бастап, мектеп, кәсіби училище, сондай-ақ техникум, жоғары о қ у орындарында экологиялық жаппай оқытулар жүргізу;

4) Жыл сайын құстар айлықтарын, бақша апталарын, орман күндерін, табиғат к ү н д е р і н , "Тірі күміс"» операцияларын, гүлдер мерекелерін, елді мекендерді санитарлық тазарту ж ә н е абаттандыру, көгалдандыру айлықтарын "таза жұма"» және т.б. шараларды өткізу;

5) Экология, ұлттық табиғатты пайдалану және қоршаған ортаны қорғау саласында педагогика кадрларының, кәсіпорындар мен мекемелердің басшылары мен мамандарын даярлау және біліктілігін арттыру;

6) Халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру және гигиеналық тәрбиелеу, о н т а й л ы тамақтануды насихаттау және аурудың алдын-алу, темекіні, маскүнемдікті, н а ш а қ о р л ы қ т ы ж ә н е басқа денсаулыққа зиян әдеттерді түп тамырымен жою жөніндегі жұмыстарды ж а н д а н д ы р у , р а д и о , теледидар бойынша, баспасөзде және кинода жекелеген ұжымдарда, елді мекендерде

д е н с а у л ы қ

сақтау және профилактика шараларын жүргізу тәжірибесін кеңінен жариялау.

С а л а у а т т ы

ө м і р

салтын қалыптастыру мәселесі бойынша телерадиобағдарламалар±ұйымдастыру.

в) қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Экологияны насихаттау жөніндегі қажетті шараларды жүзеге асыру үшін 2003-2005

жылдары 167 120 мың теңге, соның ішінде облыстық бюджеттен 2 971 мың теңге

б ө л і н у

қ а ж е т .

г) Бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

Табиғатқа келтірілетін зиянның айтарлықтай бөлігі халықтың экологиялық мәдениетінің

төмендігіне және мағлұматтылығының кемдігіне қатысты. Бағдарламада БАҚ және теледидарда

қоршаған ортаны қорғауды насихаттау жөнінде шаралар, шабақтарды құтқару (балық қ о р ғ а у

органдарымен бірлесіп көгілдір патрульге шығу) "Жайыққа-таза жағалаулар"»

э к о л о г и я л ы қ

акциялар сияқты экологиялық қозғалыстарға оқушыларды тарту қаралды.

О б л ы с

ә к і м и я т ы н ы ң

2 0 0 3

ж ы л ғ ы

4

м а у с ы м д а ғ ы

« » N 125 қаулысына қосымша

Атырау облысының 2003-2005 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау және экологиялық жағдайды жақсарту жөніндегі кешенді бағдарламаны жүзеге асыру шаралар жоспары

№	Шаралардың атаулары (қысқаша сипаттама)	Аяқта-лу нысаны	Жауапты кәсіпорындар мен мекемелер	Көлемі барлығы(мың теңге)	қаржыландыру (мың теңге)			қ д к
					2003	2004	2005	
1	Аймақ (облыс) деңгейінде қоршаған ортаның және табиғат ресурстарының мемлекеттік мониторингінің бірыңғай жүйесін құру және іске қосу.	Экология лық мони- торингі- нің аймақтық жүйесін (орталық) құру	Экономика және кәсіпкер - лікті қолдау бас басқармасы	Жобалық-сметалық анықталғаннан кейін	құжаттамалар			Р л

1. Атмосфералық ауаны қорғау бойынша.

1	Атырау қаласында Жайық өзені арқылы көпір өткелін салу (2003 -2006 жылдары.)	Мемле- кеттік комис сияның іске қосу	Тұрғын үй коммунал- дық шаруа шылығы басқарма-сы	4920000	300000	1925000	2695000	Р б
---	---	---	---	---------	--------	---------	---------	--------

		туралы қабылдау акті						
2	Атырау облысының автомобиль жолдарын күрделі жөндеу (2004-2006 жылдары.) Атырау қаласының автомобиль жолдарын күрделі жөндеу (2004-2006 жылдары)	-//-	-//-	2479165 1758069		979165 950000	1500000 808069	С Т
3	Атырау облысының елді мекендерін газдандыру (2004-2008 жылдары.)	Орындал- ған жұмыс акті	Тұрғын-үйкоммунал- дық шар- уашылығы баскарма-сы	8358000		2500000	3500000	С Т
4	Газды қайта пайдалану	Г а з д ы пайдаланатын қондырғының құрылысы	"Прорва- мұнай"» МГӨБ (келісім бойынша)	293588	133000	160588		М Қ
5	Цементті 4 цемент банкісінен бетон ерітіндісі торабына екі бетон араластыр- ғышқа тасымалдауда автокөлікті пневматикалық тасымалдауға ауыстыру	Нысанды (кұралдарды) тапсыру акті	" Т е м і р - бетон бұйымдары" ЖШС (к е л і - сім бойынша)	500	500			М Қ
6	ҰӨББ цехындағы цемент сақтайтын бункерге жең қондыру	Орнату акті	" И н д е р с - трой-индустрия"»ЖАҚ (келісім бойынша)	150	55	50	50	М Қ
7	Қоршаған ортаны аялық зерттеулер (радарлы-серіктік шолу)	Есеп	" Т ең і з ш е в ройл"»ЖШС (келісім бойынша)	127931	38800	51993	37138	М Қ
8	Кәсіпшіліктегі ауаның сапасын қадағалайтын жүйені жаңғырту	қабылдауакті	-//-	31040	31040			М Қ
9	Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі қадағалау станциясына қызмет көрсету	Есеп	-//-	173160	54320	59420	59420	М Қ
10	Мұнай газын күкіртті сутегінен тазалайтын тораптың құрылысын салу	Іске қосу	"Атырау мұнай өндеу зауыты"» ААҚ (келісім бойынша)	2905506			2905506	М Қ
11	Темір құтын және соғатын цехтардағы термикалық пештің	Келісім шарт, Қабылдау акті	"Атырау мұнаймаш"» ЖШС (келісім бойынша)	13950	6975	6975		М Т

	м ұ н а й отынын табиғи газға ауыстыру							
12	Тазартып құятын камераны іске қосу	Іске қосу	-//-	4000	4000			М К
13	Камерада бояйтын құралдар сатып алу және енгізу	Сатып алу акті	-//-	20150		20150		М К
14	Поршенді әуе компрессорларын бұрандалыға ауыстыру	Келісім шарт, қабыл- дау акті	-//-	500	500			М К
15	Дәнекерленген металл құрылымдарын тазартатын камераны іске қосу	Келісім шарт, қабылдау акті	"Атырау мұнаймаш"» Ж Ш С (келісім бойынша)	4000		4000		М К
16	Қазандықты газға ауыстыру	Қабылдауакті , орындал- ған жұмыс акті	"Ақжайық булайтын- жуып тазалайтын станция " (келісім бойынша)	4300	4300			М К
17	Цистерна қазандарын жуу үдерісінде "ОБИС" үлгісіндегі ең жаңа жуғыш құралдарды қолдану	Қабылдау акті, орындал - ған жұмыс акті	"Ақжайық булайтын- жуып таза- лайтын станция" (келісім бойынша)	5000		5000		М К
18	Булайтын-жуып тазартатын станция аумағын көгалдандыру	Қабылдау акті, орындалған жұмыс акті	"Ақжайық булайтын- жуып таза- лайтын станция" (келісім бойынша)	500	200	200	100	М К
19	Қазандықты газға көшіру және құрылыстық- монтаждау жұмыс өндірісі жобасын әзірлеу	Қабыл- дау акті	"Атырау мұнай газгеоло- гия" АҚ (келісім бойынша)	8000	1500	6500		М К
20	Кәсіпорынның өндірістік аумағын көгалдандыру жұмыстарын жүргізу	Орындал- ған жұмыс акті	-//-	600	200	200	200	М К
21	Темір бетон тіректерінде кәсіпшілік Э Б Ж окшаулау-стакандарын қолдану	Қондыру акті	"Каспий мұнай" ААҚ (келісім бойынша)	800	600	200		М К

22	ҚДВ қазандықтарын дизель отынынан табиғи газға ауыстыру	Орындалған жұмыс акті	"КАМАЗ автоорталығы" БК ЖШС (келісім бойынша)	400		200	200	М Қ
23	ЖҚЖС түтіндігі мен газданғандығын реттеу (Қосымша құралдар сатып алу)	-//-	"КАМАЗ автоорталығы" БК ЖШС (келісім бойынша)	300		300		М Қ
24	"ДКРВ"»шағын қазандыққа ауыстыру	Кәсіпорындар бойынша бұйрық	"АТМА"» ЖАҚ (келісім бойынша)	300	300			М Қ
25	Шағын қазандықтың сұйық отынын табиғи газға ауыстыру	Қондыру актісі	"Атырау мұнай"» ЖАҚ (келісім бойынша)	9120			9120	М Қ
26	Шағын қазандықтың сұйық отынын табиғи газға ауыстыру	Қабылдау актісі	"АНАКО"ЖАҚ (келісім бойынша)	700	700			М Қ
27	Коррозиялық тозған технологиялық резервуарларды ауыстыру	Орындалған жұмыс акті	"Қазақойл Тельф"» ЖШС (келісім бойынша)	24150	8050	8050	8050	М Қ
28	Қазандықты табиғи газға ауыстыру	Іске қосу акті	"Ақжайық вагон-жөндеу депосы" (келісім бойынша)	8000			8000	М Қ
29	"Ривер Палас" бизнес орталығының қазандығын табиғи газға ауыстыру	Іске қосу акті	"Р е н к о - Кат"»ЖШС (келісім бойынша)	9000	9000			М Қ
30	Мұнайды дайындау қондырғысында күкіртті сутегін бейтараптау заттарын қолдану	қабылдау акті	"Сазанқұ-рақ" БК ЖАҚ (келісім бойынша)	2426,1	808,7	808,7	808,7	М Қ
31	Қоршаған ортаға әсер етуді стратегиялық бағалау	Мониторинг қорытындысы бойынша есеп	Адшип ККО (келісім бойынша)	139000	139000			М Қ
32	Кен орнын толық игеру Жобасы үшін қоршаған ортаға әсер етуді алдын ала бағалау	қабылдау акті	Адшип ККО (келісім бойынша)	30800	30800			М Қ
33	Кен орнын толық игеру Жобасы үшін қоршаған	орындалған жұмыстар акті		75000	75000			

	ортаға әсер етуді бағалау							
34	Тельтамат»асфальт бетон зауытын табиғи газға ауыстыру	Іске қосу акті	"Атырау инжстрой"» ЖШС (келісім бойынша)	20000			20000	М қ
35	Қосымшы телімдердің қоршаған ортаға әсерін бағалау	Нормативті құжат	"Қазмұнай газ-бұрғылау"»СБП (келісім бойынша)	400	400			М қ
36	Қазандық агрегаттарын табиғи газға ауыстыру	Іске қосу акті	"Казпром-геофизика"» ААҚ (келісім бойынша)	3000	3000			М қ
37	БАТ (бетон араластырғыш тораптың) аспирациалық-желдету жүйесін тексеру	Орындалған жұмыстар акті	"Казкомсервис" КССКиД (келісім бойынша)	2050	400	650	1000	М қ
38	Әкімшілік ғимаратының жылыту жүйесін«АЗС ААҚ АФ жылыту жүйесіне қосу арқылы (дизель отынды қазандықты (0001) табиғи газға ауыстыру	Жұмыстың аяқталу акті	"ГИС компания-сы" ААҚ (келісім бойынша)	270000	90000	90000	90000	М қ
39	Автомашиналар жуу орнының құрылысын салу	Орындалған жұмыс акті	"Атырау халықара-лық әуе жайы"»ААҚ (келісім бойынша)	5000			5000	М қ
40	Сорғу қондырғысын орнатумен балташылық цехты көшіру, автокөліктің отындық аппаратурасын тексеру, санитарлық нормаларға және ережелерге сәйкес цехтарды жөндеу	Орындалған жұмыс акті	"Ембі сәулетқұрылыс"» ЖШС (келісім бойынша)	340	240	50	50	М қ
41 42 43	Кәсіпшілік аймақтың №1 және №2 қазандықтарының 6 қазанын және автокөлікті газға ауыстыру "Құлсарымұнай"»ӨҚКБ және ЭЖА күйдіргіш пен қондырғыларында қалдықсыз	қондыру акті	"Ембіэнерго-мұнай"» ЖШС (келісім бойынша)	6520 200 6400	6260 4000	260 1200	200 1200	М қ

технологияны
қолданып, күл ұстағыш
құрылғыны қолдану
Атмосфераға озонды
бұзушы заттек
шығарындыларын
шығарудың
болдырмауын
қамтамасыз ету

44 45	Теңіз МӨС резервуарларының бояуларын жаңғырту Теңіз МӨС ПТДР-20000 текше м. N1 және №2 және ЖҚТДР-20000 текше м. N№3 және N№4 резервуарларының тығыздаушы затворларын, понтондарын ауыстыру	қабылдау акті	"Каспий тұрбақұбыры консорциумы-Қазақ-стан" »ЖАҚ (келісім бойынша)	24000 10000	12000 10000	12000		М К
Барлығы				19398015,1	965943,7	6782959,7	11649111,7	
2. Су ресурстарын қорғау бойынша								
1.	Атырау қаласының су құбырлары мен канализация желілерін күрделі жөндеу (2004-2006 жылдары)	қабылдау акті	Тұрғын үй коммунал-дық шаруашылығы басқарма-сы	1850000		850000	1000000	С Т
2 3	Атырау облысы елді мекендерінде блокты су тазартқыш қондырғылар құрылысы (2004-2006 жылдары) "Водоканал" КМК бас тоған құрылымын қайта құру(2004-2005 жылдары)	Қабылдау акті	Тұрғын үй коммунал-дық шаруашылығы басқармасы	1693469,1 800148,3		983469,1 400000	710000 400148,3	С Т
4 5	Су құбыры желілерінің құрылысын салу (2005-2007 жылдары) Канализация желілерінің құрылысы (2005-2007 жылдары)	Қабылдау акті қабылдау акті	-/- -/-	850000 650000			850000 650000	С Т С Т
6 7	Қорғаныс дамбаны күрделі жөндеу. Терең-Өзек кен орнының қорғаныс дамбысын жаңғырту	Орындал-ған жұмыс акті	"Прорва мұнай"» МГӨБ "Құлсары-мұнай"» МГӨБ (келісім бойынша)	15000 27000	5000 10000	5000 8500	5000 8500	М К
8	"Ембімұнайгаз" ААҚ әрекет ететін аймақтық гидрогеологиялық картасын және сулы қабаттың сипаттамасын дайындау	Қабылдау акті	"Е м б і м ұ - найгаз"» ААҚ (келісім бойынша)	3500	3500			М К
9		Келісім шарт бойынша		4900	1500	1600	1800	М К

	Жинақтағыш тоған аумағындағы жер асты суларының мониторингі		Атырау мұнай құбыры басқарма-сы (келісім бойынша)					
10	Іріктеп дамбы салумен 426мм 83-86, 68-70 Теңіз-Құлсары су таратқышы	Орындалған жұмыс акті	Құлсары мұнай құбыры басқарма-сы (келісім бойынша)	340000	340000			М К
11	Құлсары МАС сумен жабдықтау және канализация жүйесін жаңғырту	Акт	Құлсары мұнай құбыры басқарма-сы (келісім бойынша)	30000		30000		М К
12	Каспий теңізін зерттеу	Есеп	"Теңізшев-ройл" ЖШС (келісім бойынша)	90460	31040	29710	29710	М К
13	Теңізде және ТШО жаңа кентінде тазартқыш кондырғылар құрылысын салу	қабылдау акті	-//-	463272	463272			М К
14	Ақаба сулардың айналым және ағызу жүйелерін жаңарту	қабылдау акті	-//-	2413811	971242	747504	695065	М К
15	Ыза суларын қадағалау ұңғымалары	Есеп	-//-	45230	15520	14855	14855	М К
16	"АМӨЗ" ААҚ булану алаңын ұстау үлес қатысы	Нақты үлесін есептеу (келісім бойынша)	"Атырау балық"» ААҚ (келісім бойынша)	170	50	60	60	М К
17	Биологиялық тазарту кондырғының құрылысы	Іске қосу	"АМӨЗ" ААҚ (келісім бойынша)	1134258			1134258	М К
18	Булану алаңдары бекіністерін бекіту	Орындалған жұмыс акті	-//-	2000		2000		М К
19	Ақаба суларын лай шөгінділерден тазартатын механикалық кондырғыны тазарту	Орындалған жұмыс акті	"АМӨЗ"» ААҚ (келісім бойынша)	11000	4000	5000	2000	М К
20	Механикалық тазартқыш кондырғыны жаңғырту	Орындалған жұмыс акті	"АМӨЗ"» ААҚ (келісім бойынша)	507414	101483	203000	202931	М К

21	Қадағалау ұңғымалары бойынша булану, суармалау және өнеркәсіп алаңдарын ж е р асты суларына ықпалының мониторингі	Орындалған жұмыс акті, қорытынды	"АМӨЗ"» ААҚ(келісім бойынша)	3600	1400	1100	1100	М Қ
22	Мұнай ұстағышты күрделі жөндеу	Орындалған жұмыс акті	"Ақжайық булайтын - жуып тазарта-тын стан-циясы" (келісім бойынша)	4000	4000			М Қ
23	Өнеркәсіп ақаба және қабаттың суларды айдамалау ұңғымаларына жинау және қайта пайдалану	Суларды ағызу	"Каспиймұнай"» ААҚ (келісім бойынша)	1140	570	570		М Қ
24	Қорғаныс дамбы жолдарын желбөгет суларынан бекіту	Орындалған жұмыс акті	"Қазақойл-Тельф"» ЖШС (келісім бойынша)	84693	32200	30925	21568	М Қ
25	Мұнай дайындайтын орталық пунктте және Топтық өлшем қондырғысында қабат қысымын ұстайтын ж а ң а сорғылардың құрылысын салу және жаңғырту	Қабылдау акті	"Сазанқұрақ" БК ЖАҚ(келісім бойынша)	12000	12000			М Қ
26	Теңіз суы құрамындағы көмір сутегіне талдау жасау	Мониторинг нәтижесі бойынша есеп	Аджип ККО (келісім бойынша)	2250	2250			М Қ
27	OiL Мар мұнай жайылу бағытының моделі	Орындалған жұмыс акті	Аджип ККО (келісім бойынша)	9750	9750			М Қ
28	Солтүстік Каспий базасын құру үшін стратегиялық маңызды телімдерді зерделеу	Орындалған жұмыс акті	Аджип ККО (келісім бойынша)	116812,5		116812,5		М Қ
29	Арнаны БҚҚ-дан бірінші су көтеру сорғыға дейін тазарту	Қабылдау акті	"Атырау жылу электр орталығы"ААҚ (келісім бойынша)	11600	3700	3900	4000	М Қ
30	Суармалау арналарын жөндеу			6000	2000	2000	2000	

31	ЖЭО БҚК су асты бөлігін сүңгуірлік тексеру	Қабылдау акті	-//-	13800	4400	4600	4800	М қ
32	Шаруашылық су нысанын (алдын-ала тазартатын құралдарды ауыстыру, тұзсыздандыратын жаңа қондырғылар құрылысы) жаңғырту	Қабылдау акті	-//-	35000	10000	15000	10000	М қ
33	Градириді жаңғырту	қабылдау акті	-//-	15000	5000	10000		М қ
34	Техникалық сумен жабдықтау арналарын камыстан тазарту	қабылдау акті	-//-	260	50	80	130	М қ
35	Жұмыс істейтін суару желілерін ауыстыру	қабылдау акті	"Казпромгеофизика" ААҚ (келісім бойынша)	250	250			М қ
36	Айдама лау ұңғымаларын (қабаттың қысымды ұстау және тауарлы суды қайта пайдалану үшін) іске қосу	Акт	"Алтиес Петролеум Интернэшнл"(келісім бойынша)	2280	2280			М қ
37	Сүзгіш-адсорбциялық тазарту үшін және сумен жабдықтайтын орталық жүйеден келетін ауыз судың сапасын жақсартуға арналған сүзгіш қондырғыны орнату	Орындалған жұмыс акті	"Казкомсервис"»ЖШС, құрастыру, құрылыс құрылмалары және бөлшектер комбинаты (келісім бойынша)	502	129	180	193	М қ
38	Су бассейнінің мониторингі	Орындалған жұмыс акті	"Матин"» ЖАҚ БК(келісім бойынша)	2428242	809414	809414	809414	М қ
39	Ақаба суларының мониторингі	Орындалған жұмыс акті	"Матин» ЖАҚ" БК(келісім бойынша)	200295	66765	66765	66765	М қ
40	Су бетінен мұнайды оқшаулап шектеу және жинау құралдарын сатып алу (бонды қоршаулар, мұнай жинағыштар, адсорбенттер).	қабылдау акті	"Каспийтұрба-құбыры консорциумы- Қазақстан" » ЖАҚ(келісім бойынша)	70000	70000			М қ
41	Атырау МАС, Теңіз МАС су шаруашылығы құрылым-дарын, техникалық қондырғыларды түзу	Орындалған жұмыс акті	"Каспийтұрбақұбыры консорциу-мы Қазақстан" Ж А Қ (келісім бойынша)	4710	1570	1570	1570	М қ

ұстау және профилактикалық, жөндеу жұмыстарын жүргізу (су құбыры және канализация жүйесі, булану алаңдары тазартқыш құрылымдары).

42	Тазартқыш ғимараттарға түсетін және булану алаңдарына төгілетін (өндірістік және шаруашылық тұрмыстық ағынды-лар) ақаба су сапасына тұрақты бақылауды енгізу (Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасының регламентіне сәйкес)	Орындалған жұмыс акті	"Каспий тұрбақұбы-ры консорциумы- Қазақстан" Ж А Қ (келісім бойынша)	4500	1500	1500	1500	Л к
Барлығы				13895316,9	3039647,5	4228302,1	6627367,3	
3. Жер ресурстарын қорғау бойынша								
1	Майланған топырақты тазарту үшін мобильді қондырғы сатып алу	қондыр-ғыны монтаж-дау	"Ембімұнайгаз"»ААҚ (келісім бойынша)	341263	76926	80000	184337	Л к
2	Қоршаған орта құрауыштарының уытты заттектерімен, өндіріс қалдықтарымен ластану деңгейін анықтау	Жоба ұсыну	-//-	15000	5000	5000	5000	Л к
3	Бұзылған жерлерді қайта құнарландыру жобасын әзірлеу	Жоба ±сыну	-//-	12000	12000			Л к
4	Канализациялық тығыны бар құйылыс алаңдарын салу	қабыл-дау акті	"Ембімұнайгаз" ААҚ (барлық 6 МГӨБ) (келісім бойынша)	541100	163900	175100	202100	Л к
5	Маймен ластанған кен орны аумақтарын тазарту және жерді техникалық қайта құнарландыру	Істел-ген жұмыс туралы есеп	"Ембімұнайгаз"» ААҚ(барлық 6 МГӨБ) (келісім бойынша)	668500	208500	213000	247000	Л к
6	22,5 метр жобалық белгіге жеткізіп, қолданудағы қорғаныс дамбыны бекіту	қабыл-дау акті	"Жайық мұнай"» МГӨБ (келісім бойынша)	113000	20000	43000	50000	Л к
7	С.Балғымбаевтың мұнай дайындау қондырғысындағы технологиялық қойманы жою	Жою туралы акт	-//-	20000	20000			Л к
8	Пайдаланылған бұрғы ерітіндісін өңдеу	Толық қайта пайдалану	"Қайнар мұнай газ"» МГӨБ (келісім бойынша)	15000	5000	5000	5000	Л к

9	Карманово мұнай жылыту станциясының жылыту пештерінен мұнайды қоймасыз ағызу	Орындалған жұмыс акті	Атырау мұнай құбыры басқармасы келісім бойынша)	1260	1260			М Қ
10	Атырау МАС "Үстірт"» кешеніндегі мұнай шламын өңдеу	Орындалған жұмыс акті	-//-	5400	2000	3000	400	М Қ
11	"Құлсары" СТҚ булану алаңының және МАС-3, Қосшағыл-МАС, Прорва-МАС резервуар парктерінің периметрі бойынша қадағалау және бұрғылау ұңғымаларын орнату	Қондыру акті	Құлсары мұнай құбыры басқармасы(келісім бойынша)	3000	1000	1000	1000	М Қ
12	433-448 шакырымдағы Бейнеу-Құлсары телімін - де"Өзен-Атырау-Самара " , мұнай құбырларының іші-нара d-1020 мм тұрбаларын ауыстыру	Қабылдау акті	-//-	25000	25000			М Қ
13	Көлемі 10000 текше метр "Қосшағыл-МАС-3"» мұнай құбыры және "Өзен-Атырау-Самара"» мұнай құбыры бойындағы бұзылған жерді қайта құнарландыру	Істелген жұмыс туралы есеп	-//-	24000	8000	8000	8000	М Қ
14	Құлсары СТҚ,N№8 ССС резервуарлы паркін топырақ үйіп бекіту	Орындалған жұмыс акті	-//-	48000		26000	22000	М Қ
15	Шикі мұнайға қатысты жобалар	қабылдау акті	"Теңізшевройл" ЖШС (келісім бойынша)	1080590	553133	527457		М Қ
16	Бұзылған жерлерді қайта құнарландыру	Қабылдау акті	-//-	173160	54320	59420	59420	М Қ
17	Жаяу жол тақтайшасын төсеу және периметрі бойынша маңындағы аумақты асфальттау	Келісімшарт, қабылдау акті	"Атырау мұнаймаш"» ЖШС (келісім бойынша)	750	750			М Қ
18	Мұнай қалдықтарын жинайтын жер асты резервуарларды күрделі жөндеу	Орындалған жұмыс акті	"Ақжайық булайтын-жуып тазалайтын станция" (келісім бойынша)	1000		1000		М Қ

19	Аумақты абаттандыру	Орындалған жұмыс акті	-//-	5000	5000			М қ
20	Кейін шлам жинағышқа тасу үшін бұрғылау қалдықтарын жинау, сақтау және ағызу үшін 50 текше метрлік сыйымдылықты және НБ-32 сорғысын орнату	Орындалған жұмыс акті	"Каспий мұнай" ААҚ (келісім бойынша)	1545	618	463,5	463,5	М қ
21	ЖЖМ қоймасына үймен бекіністер салу, жерді техникалық қайта құнарландыру және аумақты жоспарлау, АТӨҚ сыйымдылықтарын және мұнай жинайтын резервуарларды топырақ үйіп бекіту	Орындалған жұмыс акті	-//-	157	82	56	19	М қ
22	Мұнай жинайтын желілерді герметикаландыру, АТӨҚ коллекторын және сыйымдылықтарды монтаждау	Орындалған жұмыс акті	-//-	2400	2400			М қ
23	Мұнайды МДП тасымалдау да автомобиль сыйымдылықтарын және мұнай жинайтын резервуарларды герметикаландыру	Орындалған жұмыс акті	-//-	770	770			М қ
24	Шлам жинағыштар құрылысын салу	Орындалған жұмыс акті	"АНАКО" ЖАҚ (келісім бойынша)	2500	2500			М қ
25	Кен орындарын пайдалануды бағылау жөнінде геофизикалық зерттеулер жүргізу	Орындалған жұмыс акті	-//-	21000	6000	7500	7500	М қ
26	Майлануды жою, ластанған жерлерді қайта пайдалану, техникалық және биологиялық қайта құнарландыру	Орындалған жұмыс акті	"Қазақойл-Тельф"» ЖШС (келісім бойынша)	58568	28950	16451	13167	М қ
27	"Ривер-Палас" бизнес орталығы аумағын,	Орындалған жұмыс акті	"Ренко-Кат" ЖШС (келісім бойынша)	6500	3000	2000	1500	М қ

	өндіріс базасын абаттандыру							
28	ҚҚҰ, сондай-ақ мұнай дайындайтын қондырғыда ұзындығы 3 шақырым метал тұрба құбырларын әйнек пластикалық тұрбаға ауыстыру	Қабылдау акті	"Сазан құрақ" ЖАҚ БК (келісім бойынша)	19000	15000	4000		М Қ
29	Терминалда ТӨҚ-1,ТӨҚ - 2 , ТӨҚ-3 және вахталық кентте көшеттер отырғызып, кен орындарын көгалдандыру. Пайдаланыстағы және айдамалау ұңғымалар айналасын биологиялық жерді қайта құнарландыру	Қабылдау акті	-//-	1556,8	556,8	500	500	М Қ
30	Екі айдамалау ұңғымасын бұрғылау	Қабылдауакті	-//-	139500	93000	46500		М Қ
31	Ұңғымаларды цементтеу арқылы жөндеу-қалпына келтіру жұмыстары	Орындалған жұмыс акті	"САНАКО" ЖШС (келісім бойынша)	1920	640	640	640	М Қ
32	Бұрын бұрғыланған (иесіз) барлау ұңғымаларындағы ағып кетулерді жою; Жойылған ұңғыма жерлерін қайта құнарландыру	Орындалған жұмыс акті	"Ембаведьойл" ЖШС (келісім бойынша)	500 1500	500 500	500	500	М Қ
33	ЖЖМ қоймасының майланған алаңын тазалау, пайдаланылған майды жинайтын сыйымдылық орнату	Орындалған жұмыс акті	"Казкомсервис"»ЖШС (келісім бойынша)	2385	630	800	955	М Қ
34	ТББ, МЖЦ цехындағы майланған жерлерді тазалау және ЖЖМ төгілен жерлерді арнаулы құралдардың көмегімен тазалау және аумақты тазарту	Орындалған жұмыс акті	"Казкомсервис"ЖШС ҚҚҚ және БК(келісім бойынша)	4450	800	1750	1900	М Қ
35	Тұрба құбырына тұрба ішілік диагностика жүргізу	Тексеруесөбі	"Каспий тұрбақұбы-ры консорциу-мы- Қазақстан" (келісім бойынша)	230000	230000			М Қ

36	База аумағын абаттандыру, көгалдандыру және қатты материал жабындысын төсеу	Орындалған жұмыс акті	"Өндірістік-технологиялық жиынтықтау басқармасы" ЖШС (келісім бойынша)	900	410	490			М К
Барлығы				3588174,8	1548145,8	1228627,5	811401,5		

4. Жануарлар әлемін қорғау бойынша

1	Жыртқыш аңдарды жою арқылы реликті жануарларды (киік) құтқару	Орындалған жұмыс акті	Атырауаң-шылар және балық аулаушылар қоғамы	63000	23000	20000	20000	Облыстық бюджет	Мал сақтау
2	Балықтар қыстайтын шұқырларды,жартылай өткінші балықтардың уылдырықтамасын төл құжаттандыру және түгендеу, биологиялық негіздеме және балық шаруашылығын мелиорациялау жөнінде жобалау- іздестіру жұмыстарын жүргізуге ұсыныстар әзірлеп, Жайық өзені қайраңын түгендеу	Орындалған жұмыс акті	Б а л ы қ шаруашылығы басқарма-сы	4020	4020			Облыстық бюджет	Баль ш ұ к пара балы уыл тиім анық
3	Облыстық табиғатты қорғау және құқық қорғау органдарымен "Токтату" және "Бекіре"»балық қорғау акцияларын жүргізу	Орындалған жұмыс акті	-//-	32560,7	12560,7	10000	10000	Облыстық бюджет	Браң азай Касп балы тары
4	Бекіре балығы уылдырықтамаларының тиімділігін көрсетіп, оларды құжаттандандыру. Бекіре балығының табиғи ұдайы өсуінің тиімділігін арттыру және мелиорациялық жобалау- іздес-тіру жұмыстарын жүргізу гебиологиялық негіздеме және ұсыныстар әзірлеу	Орындалған жұмыс акті	-//-	1505,3	1505,3			Облыстық бюджет	Аты шегі өзен балы әрбі уыл тиім,
5	Жайық-Каспий бассейні балық шаруашылығы суқоймаларындағы бағалы	Орындалған жұмыс акті	-//-	21000	7000	7000	7000	Облыстық бюджет	Аты суқо

	балық түрлерінің шабақтарын құтқару және жаппай қырылуына қарсы шараларды жүргізу								балық көте
6	Үшінші бекіре зауытын салу үшін биологиялық негіздеме дайындау	Орындалған жұмыс акті	АМК БШҒӨО АФ	1500		1500		Республикалық бюджет	Балықшы үшін
7	Техникалық-экономикалық негіздеме және жұмысшы жоба дайындау	Орындалған жұмыс акті	Тенде бойынша	30000		15000	15000	Республикалық бюджет	Балықшы үшін
8	Балық өсіру мелиоративтік жұмыстар жүргізу.	Орындалған жұмыс акті	Тенде бойынша	660000	220000	220000		Республикалық бюджет	Балық есебі
9	АМӨЗ бас тоғанындағы балық қорғайтын қондырғының жұмысын сүңгуірмен қамтамасыз ету	Орындалған жұмыс акті	"АМӨЗ" ААҚ (келісім бойынша)	29010	9670	9670	9670	Меншікті қаржы	Балықшы үшін
	Барлығы			842596	277756	283170	281670		

5. Өсімдіктер әлемін қорғау бойынша

1.	Санитарлық-қорғау аймағының аумағын көгалдандыру	Орындалған жұмыс акті	Құлсары мұнайқұбыры басқармасы (келісім бойынша)	90	30	30
2.	ЖЭО аумағын және іргелес аймақты көгалдандыру	Орындалған жұмыс акті	"Атырау жылуэлектр орталығы" (келісім бойынша)	230	50	70
3	Екпе ағаштар отырғызу, база аумағын көгалдандыру	Орындалған жұмыс акті	"Құралдарды жиынтықтау бойынша орталық база" ЖШС (келісім бойынша)	56	16	20
4	Зауыт аумағын көгалдандыру	Орындалған жұмыс акті	"Индустриалды-индустрия" ЖАҚ (келісім бойынша)	600	200	200
5	Кәсіпорын аумағындағы жасыл желек екпе ағаштарды сақтау жөнінде жұмыстар жүргізу, санитарлық қорғау аймағын көгалдандыру	Орындалған жұмыс акті	"Атырау балық" ААҚ (келісім бойынша)	650	90	230
6	Шаруашылық нысандар аумағында ағаштар отырғызу	Орындалған жұмыс акті	"Қызыл-балық"» Өндірістік кооперативі (келісім бойынша)	106	35	35
7	Аумақты көгалдандыру, ағаштар мен бұталарды отырғызу	Орындалған жұмыс акті	"КАМАЗ автоорталығы" ЖШС БК (келісім бойынша)	150	50	50
8	Аумақта ағаштар отырғызу	Орындалған жұмыс акті		60	20	20

			"Атыраугазинвест"» ЖШС (келісім бойынша)			
9	Биоәртүрлілігін зерттеу	Орындалғанжұмыс акті	Аджип ККО (келісім бойынша)	24750	24750	
10	Аялық зерттеулер және әсердің мониторингі	Орындалғанжұмыс акті	-//-	116033,8	116033,8	
11	Манаш» ӨК кеңсесінің айналасын көгалдандыру Атырау селосы тас жолының екі жағынан ағаштар отырғызу	Орындалғанжұмыс акті	"Манаш» Өндірістік кооперативі" (келісім бойынша)	1500 4500	1500 4500	
12	Жеміс ағаштарын отырғызу	Орындалғанжұмыс акті	-//-	2000	2000	
13	База аумағын көгалдандыру	Орындалғанжұмыс акті	"Проммонтаж КиВ" ЖШС(келісім бойынша)	360	120	120
14	Санитарлық-қорғау аймағын жайғастыру және көгалдандыру	Орындалғанжұмыс акті	"Ақжайық вагон-жөндеу депосы" (келісім бойынша)	71	19	25
15	Аумақты көгалдандыру үшін бұталар отырғызу	Орындалғанжұмыс акті	"Казкомсервис" ЖШС (келісім бойынша)	225	65	78
	Барлығы			151381,8	149478,8	878

6. Өнеркәсіп және шаруашылық қалдықтары бойынша

1	Кен орындары аумағын метал сынықтарынан тазарту	Орындалғанжұмыс акті	"Ембімұнайгаз" ААҚ (барлық МГӨБ) (келісім бойынша)	28750	6400	12600
2	Мұнай өнімдері қорғалатын аймақтардан және нысандардан метал сынықтары-нан тазарту	Орындалғанжұмыс акті	"Құлсары мұнайқұбыры басқармасы" (келісім бойынша)	3000	1000	1000
3.	Өндіріс қалдық- тарының барлық түрінің есебін және бақылауды және олардың пайдалануды ұйымдастыру, уақытында қайта пайдалану және жою(мұнай шламы, ҚТҚ,авторезина, люм, шамдар және басқа).	Орындалғанжұмыс акті	-//-	1300	300	500
4.	Қатты қалдық- тарды көметін полигон құрылысын салу	Орындалғанжұмыс акті	"Атырау мұнай өңдеу зауыты"» ААҚ (келісім бойынша)	106810		36086
5.	Шлам жинағышта тағы өндірістік өнеркәсіптік	Қабылдау акті	"Сазан құрақ"» ЖАҚ БК (келісім бойынша)	6510	6510	

	қалдықтарын қайта пайдалану және тазалау					
6 7	Метал сынықтарын және қалдықтарды жою. Метал сынықтарын сақтайтын және жоятын алаңдарды жабдықтау	Келісім шарт, қабылдау акті	"Атыраумұнаймаш"» ЖШС	2850 500	1600 500	625
8	Штангілік терең сорғылар цехының жуғыш құрылғысының сұйық қалдықтарын сепарация-циялау қондырғысын енгізу	Келісім шарт, қабылдау акті	-//-	2627	2627	
9	Өнеркәсіптік құрғақ қоқысты шығару	Орындалғанжұмыс акті	"Атыраубалық" ААҚ (келісім бойынша)	2938,2	978,2	980
10	Қалалық полигондағы қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта уақытылы пайдалану	Арнаулы автобаза келісім шарты	"Компания ГИС"» ААҚ АФ (келісім бойынша)	100	32	34
11 12	Шлам жинағышқа бұрғылау қалдықтарын шығару және көму Қарсақ»немесе Алтыкөл шлам жинақтағышқа ластанған топырақты жинақтау және шығару	Орындалғанжұмыс акті	"Каспий мұнай"» ААҚ (келісім бойынша)	170,5 1140	62	62 570
Барлығы				156695,7	20009,2	52457

7. Ядролық сынақ алаңы, радиация бойынша

1.	Полигон және елді мекендер аумағының экологиялық жағдайына жүйелі кешенді мониторинг жүргізу. Таяу жылдарға радиоэкологиялық ахуал жағдайын бағалау	Мониторингқорытынды-сы бойынша ақпараттың есеп	ҚР Ұлттық ядролық орталығы	14000		3750
2.	Бұзылған жерлерді қалпына келтіру: 1. Алаңдардағы қайталама радиоактивтік ластануды жою ; 2. Тазаланған телімдердегі топырақты қалпына келтіру ; 3.Радионуклидтердің	Орындалғанжұмыс акті	-//-	6300		2100

	желмен ұшып кетуін болдырмау үшін алаңдарда өсімдік шөп жамылғысын құру					
3.	Гидрогеологиялыққадалау ұңғымаларын сауықтыру: 1. ұңғымаларды Топографиялық жоспарлы-биіктік байланыстыру; 2. Ұңғымалардың Параметрлерін өлшеу: тереңдік деңгейі және температурасы; 3. Ұңғымалардағы эрлифтті құрылғының жұмыс қабілеттілігін тексеру және анықтау 4. Гидрогеологиялық ұңғымаларды жөндеу және іске қосу	Орындалған жұмыс акті	-//-	4900		2500
4	Технологиялық алаңдар аумағының шөгінді жыныстарында жер асты суларының радионуклидтік жұқтырулылығын зерттеу	Есеп	-//-	3900		1950
5	Жер асты суларының түсетін аймағы Ужантатор шатқалында және елді мекендер құдықтарындағы радиациялық жағдайын үнемі бақылау мониторингі	Есеп	-//-	6300		2000
6	Азғыр кенті халқының табиғи және техногендік радионуклидтердің мөлшерін жүктемесін анықтау	Есеп	-//-	1800		1800
7.	Радиоактивті қалдықтармен жұмыс жасау кезінде радиация өлшеуіш аспаптарды, арнаулы киімдер және жеке қорғайтын құралдарды сатып алу	Сатып алу	"Ембімұнайгаз"» ААҚ(келісім бойынша)	6000	2000	2000
8	Аумақты радиациялық ластанудан тазарту	Қатерсіздендіру	-//-	40000	10000	10000
9	Кен орындарының радиоактивтік ластануын тексеру	Есеп беру	-//-	12000	12000	
10		Тапсыру акті		570	190	190

	Құрамында сынап бар пайдаланылған шамдарды жою		"Атырау мұнай өңдеу зауыты"» ААҚ (келісім бойынша)			
11	Зауыттың өндіріс тік алаңындағы және санитарлық-қорғау аймақтағы радиациялық ахуалдық мониторингі	Орындалғанжұмыс акті	-//-	300	100	100
12	Радиоактивтілік деңгейді анықтау	Орындалғанжұмыс акті	"Матин"»ЖАҚ БК(келісім бойынша)	200295	66765	66765
13	Кен орнын радиациялық тексеру	Орындалғанжұмыс акті	"Ембаведьойл"»ЖШС	100		
14	Қоршаған ортаның мониторингін және радиологиялық ластануына дозиметриялық өлшеуді жүргізу	Орындалғанжұмыс акті	"Қазақойл-Тельф" ЖШС (келісім бойынша)	11833,5	3944,5	3944,5
15	Бұрғылау аумағын да радиациялық аяны жүргізу; -Бұрғылау қалдықтардың уыттылығына талдау жүргізу.	Орындалғанжұмыс акті	"Қазмұнайгаз-бұрғылау"»БК (келісім бойынша)	1050	350	350
16	Радиациялық аяны өлшеу	Қорытынды	"Каспий мұнай"» ААҚ (келісім бойынша)	230	77	77
17	Дозиметрикалық бақылау (ЭМҚ- ішкі гамма сәулелену экспозициялық мөлшерінің қуатын өлшеу)	Орындалғанжұмыс акті	"Алтиес Петролеум" (келісім бойынша)	300	80	100
	Барлығы			309878,5	108806,5	97626,5

8. Экологияны насихаттау бойынша

1.	Мектепке дейінгі білім жүйесінде экологиялық ағарту, экологиялық проблемалар жөнінде ғылыми-әдістемелік конференциялар, кездесулер, "дөңгелек үстелдер", көрмелер, конкурстар өткізу.	Орындалғанжұмыс акті	Облыстық білім басқармасы	109	33	33
2.	"Табиғатты қорғау - Отанды қорғау!" жалпы ұранмен, конкурс- байқаулар, экологиялық плакаттар көрме -	Орындалғанжұмыс акті	-//-	250	150	50

сін және жас натуралистер
слетін ұйымдастырып,
аудандарда экологиялық
жаппай оқытуды жүргізу."
Қалаға- тазалық, Жайыққа
- таза жаға", шабақтарды
күтқару экологиялық
акциялар өткізу

3.	Облыстық елді мекендер аумақтарын санитарлық тазалау шеңберінде өткізілетін екі айлық және сенбілік акция-ларына қатысу; "Таза су және таза жер жылын қамтамасыз етеміз"»- жалпы атауымен "Таза ауа" айлықтар шараларын ұйымдастыруды қамтамасыз ету.	Орындалған жұмыс акті	-//-	312	104	104
4.	Облыстық білім беру мекемелері үшін экологиялық әдебиеттер сатып алу және экологиялық басылымға жазылу	-//-	-//-	1690	580	560
5.	Оқу орындарында тірі бұрыштар ұйымдастыру	Орындалған жұмыс акті	-//-	200	50	50
6.	Қоршаған ортаны қорғау күні : -5 маусым туралы 2 тілде транспаранттар, БАҚ экологиялық бетшелер шығару	Экологиялық ағарту	Атырау облыстық аумақтың қоршаған ортаны қорғау басқармасы	210	150	30
7.	Кәсіпорындар мен мекемелер басшылары, қызметкерлері, инженерлік-техникалық қызметкерлер үшін семинарлар (жылына 4 рет) -орынды жалға алу -лекторға төлем ақы төлеу	Экологиялық ағарту	-//-	200	200	
8	Теңіз кен орны аумағын медициналық-экологиялық аудандастыру	Есеп	"Теңізшевройл" ЖШС (келісім бойынша)	15520	15520	
9	Техникалық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау бөлімі үшін түрлі құрал-жабдықтарды сатып алу	Қабылдау акті	-//-	103729	91102	5348
10	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттамаларды сатып алу	Сатып алу	"Ембімұнай-газ" ААҚ(келісім бойынша)	2000	2000	
11		Қорытынды-лау	-//-	12000	3750	3750

	"Казмұнайгаз МК" ЖАҚ еңбек және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі жұмыстарды үздік ұйымдастыру конкурс-байқауы-на қатысу.				
12	Экологиялық аудит	Ұсынысты қоса есеп беру	"Аджип ККО" (келісім бойынша)	7500	7500
13	Шалғай станция- дағы қоршаған ортаның желілі мониторингі үшін техникалық-экономикалық негіздемелер әзірлеу	Есеп беру	-/-	23100	23100
14	ЖШС қызметкерлерін экология-лық білімді көтеру курстарын да экологиялық құқық және т а б и - ғатты пайдалану-ды оқыту	Экологиял-ық ағарту	"Ембіведьойл" (келісім бойынша)	300	100
Барлығы				167120	144339
Жиыны				38509178,8	6240826,5
					10025
					12684045,

Ескерту: Әріптік аббревиатураның мағынасы:

А А Қ	-	Ашық акционерлік қоғамы
А Қ	-	Акционерлік қоғам
АМҚБ	-	Атырау мұнай құбыры басқармасы
АМӨЗ	-	Атырау мұнай өңдеу зауыты
А Ф	-	Атырау филиалы
АТӨҚ	-	Автоматтандырылған топтық өлшем қондырғысы
АМК	-	аймақтық мемлекеттік кәсіпорын
БК	-	Бірлескен кәсіпорын
ББ	-	басқарушы қызметшілер
БҚҚ	-	балық қорғау қондырғысы
БАҚ	-	Бұқаралық ақпарат құралдары
БЖС	-	Буландыру жуу станциясы
ГӨЗ	-	Газ өңдеу зауыты
ҒӨО	-	Ғылыми өндірістік орталығы
ЖЭО	-	Жылу электр орталығы
ЖЖМ	-	Жанар-жағар май
ЖАҚ	-	Жабық акционерлік қоғам
ЖШС	-	Жауапкершілігі шектеулі серіктестік

ЖҚТДР	- жылжымалы қақпағы бар тік дәнекерленген резервуар
ЖҚЖС	- жоғары қысымды жылу сорғысы
ИТҚ	- инженерлік техникалық қызметшілер
ІҚО	- іскер қызметкерлер орталығы
КМК	- коммуналдық мемлекеттік кәсіпорын
ҚР ҒЯО	- Қазақстан Республикасының ғылыми ядролық орталығы
ҚҚҰ	- қабат қысымын ұстау
ҚТҚ	- қатты тұрмыстық қалдықтар
ҚОҚ	- Қоршаған ортаны қорғау
МӨ	- мұнай өнімдері
МАС	- Мұнай айдау станциясы
МЖЦ	- механикалық жөндеу цехы
МГӨБ	- Мұнай-газ өндіру басқармасы
МЖС	- мұнайды жылыту станциясы
МДҚ	- мұнай дайындау қондырғысы
МДОП	- мұнай дайындау орталық пункті
МДП	- мұнай дайындау пункті
ӨК	- Өндірістік кооператив
ӨҚКБ	- Өндірістік қызмет көрсету базасы
ө	- ө з е н
ПТДР	- пантонды тік дәнекерленген резервуар
СТҚ	- су тазартатын қондырғы
СҚА	- санитарлық қорғау аймағы
ТШО	- Теңізшевройл
ТЭН	- техникалық - экономикалық негіздеме
ТББ	- Темір бетон бұйымдары
ТҚЖБ	- техника қауіпсіздігі жөніндегі бөлім
ТӨҚ	- топтық өлшем қондырғысы
ҰҚ	- ±Ұлттық компания
ҰӨББ	- ұсақ өлшенбейтін бетон бұйымдар
ШРК	- Шектеулі рауалы концентрация
ШТС	- штангілік терең сорғы
ЭББ	- экологиялық бакылау бағдарламасы
ЭБЖ	- электр беру желісі
ЭМҚ	- экспозициялық (эквивалентті) мөлшерінің қуаты
ЭЖА	- электр желілер ауданы

